

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

Nr 6 (87)

czerwiec
2003

Rok IX

ISSN 1425-798X

fol. Jerzy Katarzyński

Profesor Berthold Beitz, donator UW., z Małżonką

PERSONALIA

Polscy członkowie Academia Europaea

History & Archaeology

- BRONISŁAW GEREMEK
- ANTONI MACZAK
- HENRYK SAMSONOWICZ

Classics & Oriental Studies

- JERZY AXER
- JOANNA JUREWICZ
- JERZY KOLENDO

Linguistic Studies

- JACEK FISIAK

Philosophy, Theology & Religious Studies

- LESZEK KOLAKOWSKI

Behavioural Sciences

- ADAM FRĄCZAK
- ADAM KUPER
- KAZIMIERZ OBUCHOWSKI
- JANUSZ REYKOWSKI

Social Sciences

- RYSZARD DOMAŃSKI
- JAN HELLNER
- JAN ŁOBODA (UWr.)
- WITOLD MORAWSKI
- MIECZYŚLAW SAWCZUK
- MICHAŁ SEWERYŃSKI
- LESZEK STARKEL
- PIOTR SZTOMPKA
- WŁODZIMIERZ WESOŁOWSKI

Mathematics & Informatics

- ANDRZEJ BIAŁYNICKI-BIRULA
- ANDRZEJ BLIKLE
- STANISŁAW ŁOJASIEWICZ
- ANTONI MAZURKIEWICZ
- OLGA OLEJNIK
- GRZEGORZ ROZENBERG
- JERZY TIURYN

Physics & Engineering Sciences

- JERZY ZARZYCKI

Chemical Sciences

- JERZY CHABER
- ALEKSANDRA KORHHAUSER
- MIECZYŚLAW MAKOSZA
- HENRYK RATAJCZAK (UWr.)
- JÓZEF J. ZIÓLKOWSKI (UWr.)

Earth & Cosmic Sciences

- JAN GLIŃSKI
- MARIA LAGO
- JAN MANGERUND
- JÓZEF SMAK
- ANTONI ZIÓLKOWSKI

Biochemistry & Molecular Biology

- ROBERT HUBER
- ANDRZEJ LEGOCKI
- MARIA LEPTIN
- MACIEJ ŻYLICZ

Cell Biology

- KONRAD BASLER
- HALINA KRZANOWSKA
- JÓZEF SCHELL
- PIOTR SŁONIMSKI
- ANDRZEJ TARKOWSKI

Physiology & Medicine

- JAN BURES
- RYSZARD GRYGLEWSKI
- LESZEK KACZMAREK

Organismic & Evolutionary Biology

- ZOFIA KIELAN-JAWOROWSKA
- ADAM ŁOMNICKI

Academia Europaea z siedzibą w Londynie jest prestiżowym stowarzyszeniem uczonych, skupiającym około 2000 członków. XV Walne Zgromadzenie Członków Akademii odbędzie się w Austrii. Uczni obradować będą nt. Science and Society w europejskim obszarze badań.

AKTUALNOŚCI

Zespół prezydencki przedstawił prawo o szkolnictwie wyższym

• Już wkrótce polskiemu studentowi łatwiej będzie odbyć część studiów w zagranicznej uczelni, a absolwentowi – znaleźć pracę za granicą. Uregulowany został także tok studiów studentów z zagranicy.

Projekt, przygotowany przez prezydencki zespół ekspertów, dostosowuje przepisy obowiązujące w polskich uczelniach do standardów europejskich. Przewiduje on m.in. wprowadzenie systemu punktowego na studiach oraz suplementu do dyplomu zawierającego informacje o zakresie studiów ważne dla pracodawcy. Projekt ustawy zawiera zmiany wielu obecnie obowiązujących przepisów. Autorzy precyzują, że uczelnia pub-

liczna może pobierać opłaty za: niestacjonarne studia, w tym studia doktoranckie, studia prowadzone w języku obcym, zajęcia nieobjęte planem studiów, studia podyplomowe i kursy doszkalające. Pracownicy będą bardziej związani ze swoją uczelnią: na zatrudnienie w innej uczelni będą musieli uzyskać zgodę rektora. Szkoły zawodowe trochę stracą, gdyż nie wolno im będzie prowadzić studiów podyplomowych. Wprowadzono konieczność przypisania specjalności, w jakich kształcą uczelnie zawodowe, do kierunków studiów obowiązujących w szkołach wyższych kształcących magistrów. Dzięki temu absolwenci wyższych szkół zawodowych będą mogli kończyć uzupełniające studia magisterskie. Zespół prezydenckich ekspertów wprowadził przepisy umożliwiające szybsze i skuteczniejsze reakcje ministra wobec szkół łamiących prawo, stąd na

przykład przepisy o likwidacji takich szkół. Zaostrzono też przepisy dotyczące plagiatów popełnianych przez naukowców i studentów. Projekt przewiduje tylko dwa rodzaje studiów: stacjonarne i niestacjonarne; na tych drugich musi być mniej studentów. Studia stacjonarne w uczelniach publicznych są finansowane z budżetu państwa, a niestacjonarne z opłat, czyli czesnego. Prowadzone będzie kształcenie na makro kierunkach i interkierunkach. Wiele zapisów dotyczy podniesienia jakości kształcenia. Zwiększone zostało pensum dydaktyczne dla pracowników naukowo-dydaktycznych z 210 godzin do 240 godzin, dla dydaktycznych pozostawiono do 360 godzin i do 540 godzin dla lektorów i instruktorów. Jeśli projekt wejdzie w życie, rektorzy będą mieć bardziej elastyczne możliwości zatrudniania pracowników naukowych. Zatrudnienie profesora zwyczajnego i nadzwyczajnego następować będzie na podstawie mianowania lub umowy o pracę. Pozostałe grupy pracowników będą zatrudniane tylko na podstawie umowy o pracę. Pojawia się nowe stanowisko profesora wizytującego, z zagranicy z odpowiednikiem habilitacji. Ustawa wprowadza automatyczny awans. Wraz z habilitacją następuje nominacja na stanowisko profesora nadzwyczajnego, natomiast tytuł profesora uruchamia awans na profesora zwyczajnego. Stosunek pracy mianowanego nauczyciela akademickiego wygasa z końcem roku akademickiego, w którym kończy 70 lat. Nauczyciel akademicki (mężczyzna) może na swój wniosek przejść na emeryturę, jeżeli ukończył 60 lat i przepracował 30 lat, w tym 20 lat w szkolnictwie wyższym lub instytucjach naukowych; kobieta – po ukończeniu 55 lat i przepracowaniu 25 lat, w tym 20 lat w szkolnictwie wyższym lub instytucjach naukowych. Cały projekt znajduje się na stronach Fundacji Rektorów Polskich www.frp.org.pl

Philippe Busquin doktorem h.c. PWr.

● Podczas uroczystości 23 maja doktorat honoris causa Politechniki Wrocławskiej odebrał w Auli tej uczelni Komisarz Unii Europejskiej ds. Badań Naukowych Philippe Busquin. W czwartek 22 maja wziął udział w Forum Akademickim, podczas którego rektorzy polskich uczelni podpisali deklarację „Rola polskich uczelni wyższych w Europie wiedzy”.

Urodzony w 1941 w Felny (Belgia) studiował fizykę na Wolnym uniwersytecie w Brukseli (Université Libre de Bruxelles). W 1976 roku uzyskał w macierzystej uczelni doktorat z nauk przyrodniczych. Działalność polityczną rozpoczął w 1977 roku, był m.in. członkiem Izby Reprezentantów belgijskiego parlamentu (1978-1995) i ministrem polityki społecznej (1988-1992). Od 1995 jest senatorem, a od 1992 roku przewodniczącym Socjalistycznej Partii Belgii i wiceprzewodniczącym Międzynarodówki Socjalistycznej. Członkiem Parlamentu Europejskiego jest od 1999 roku. Jego zdaniem kraje europejskie nadążą w rozwoju cywilizacyjnym za Stanami Zjednoczonymi tylko dzięki zwiększeniu nakładów na naukę. Dlatego promował założoną do 2010 koncepcję zwiększenia nakładów finansowych UE na badania naukowe i rozwój uczelni do 3 procent PKB. Ponadto rozwija ideę Europejskiej Przestrzeni Badawczej i jest współtwórcą 5. i 6. Programu Ramowego UE. Jest przekonany o szczególnej roli uniwersytetów, czyli uczelni wyższych w edukacji społeczeństwa. Nawiązuje do opracowanego przez Komisję Europejską dokumentu „Rola uniwersytetów w Europie wiedzy”. Komisarz uczestniczy w działaniach na rzecz rozwoju badań naukowych i struktury badawczej, oraz „wymiany uczonych” w Polsce.

Przyszłość europejskich uniwersytetów

● „Rola uniwersytetów w Europie wiedzy”, dokument pod tym tytułem opracowała Komisja Wspólnot Europejskich. Zawiera on sposoby przekształcania uniwersytetów europejskich w centra nauki światowej. Rada Europejska uznała tę potrzebę w marcu 2002 w Barcelonie, kierując do europejskich systemów edukacji wezwanie dotyczące stworzenia światowych standardów do roku 2010. W marcu 2000 roku w Lizbonie podjęto już szereg inicjatyw w dziedzinie badań naukowych i edukacji. Założono cel zwiększenia do 2010 roku nakładów na badania naukowe do 3 procent PKB Unii Europejskiej. W dziedzinie edukacji utworzony został europejski obszar kształcenia ustawicznego, wprowadzono program realizacji przyszłych celów edukacji, większej kompatybilności systemów szkolnictwa wyższego i kształcenia zawodowego. Dokument prezentuje m.in. koncepcje dotyczące uniwersytetów w europejskiej perspektywie i wymienia stojące przed nimi wyzwania. W wyniku konsultacji z zainteresowanymi podmiotami Komisja podejmie decyzje o przyszłych działaniach i zaprezentuje je prawdopodobnie członkom Europejskiego Szczytu Ministrów Szkolnictwa Wyższego 18-19 września 2003 roku w Berlinie, jako część realizacji Procesu Bolońskiego. Deklaracja Bolońska, podpisana 19 czerwca 1999 roku przez ministrów szkolnictwa wyższego 29 krajów Europy, zapoczątkowała proces istotnych zmian w systemach edukacji tych państw. Proces ten, zw. Procesem Bolońskim, zmierza do utworzenia do 2010 roku – w wyniku uzgodnienia pewnych ogólnych zasad organizacji kształcenia – Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (European Higher Education Area). W Unii Europejskiej funkcjonuje ok. 3300 instytucji szkolnictwa wyższego, a w całej Europie – w przybliżeniu 4000. Uczelnie te kształcą ponad 12,5 mln studentów, w porównaniu z niespełną 9 mln przed dziesięciu laty. Uniwersytety w Europie stają obecnie przed koniecznością adaptacji do zmian.

Nowe wyzwania dla uniwersytetów w Europie

- Zwiększony popyt na kształcenie na poziomie szkolnictwa wyższego może przerodzić się w deficyt kadry dydaktycznej i naukowej oraz ograniczenia w zasobach finansowych (które nie nadążają za rosnącymi wymaganiami). Należy wzmocnić efektywność kształcenia i badań naukowych.
- Międzynarodowy charakter kształcenia i badań naukowych powodowany przez nowoczesne technologie informacji i komunikacji zwiększa konkurencyjność. Coraz więcej funduszy przeznaczonych na placówki uniwersyteckie podlega dystrybucji na podstawie konkursów, a to oznacza zwiększoną konkurencyjność w walce o talenty. USA przyciąga studentów obcokrajowców i naukowców bardziej atrakcyjny-

mi warunkami. Uniwersytety w Europie nie mają warunków odpowiednich do nawiązywania współpracy, tworzenia sieci, łączonych kursów kształcenia i wspólnych dyplomów. Z czynników pozauniwersyteckich brak jest elastyczności rynku pracy, a niski wskaźnik przedsiębiorczości powoduje niskie zatrudnienie w nowo powstających dziedzinach. Przekłada się to na niski poziom finansowania badań, słabe związki z przemysłem, niskie wskaźniki w dziedzinie patentów – niższe niż w USA i Japonii.

- **Rozwój efektywności i bliskiej współpracy uniwersytetów z przemysłem.** Należy rozwijać współpracę pomiędzy ośrodkami uniwersyteckimi i przemysłem, na szczeblu krajowym i regionalnym, w większym stopniu kierować ją na innowacje, tworzenie nowych przedsiębiorstw, czyli ogólnie na transfer wiedzy. Umożliwić go może licencjonowanie uniwersyteckiej własności intelektualnej oraz tworzenie przedsiębiorstw. Efektywne związki ośrodków uniwersyteckich z przemysłem pozwoliłyby na lepsze wykorzystanie prowadzonych badań i ułatwiłyby przenikanie wiedzy do przemysłu. Kryteria ewaluacji placówek uniwersyteckich mogłyby uwzględnić ten obszar działalności.
- **Proliferacja ośrodków wiedzy.** Obserwowana tendencja zlecania badań naukowych najlepszym uniwersytetom oznacza, że placówki uniwersyteckie będą funkcjonować w coraz bardziej konkurencyjnym środowisku. Bliskość geograficzna przemysłu i uczelni danego regionu przestała stanowić podstawę do wyboru partnera. Z kolei instytucje gospodarcze wymagające zaawansowanych technologii coraz częściej tworzą swoje siedziby w pobliżu najlepszych uniwersytetów. Skrócenie czasu pomiędzy odkryciem naukowym a jego zastosowaniem i marketingiem stawia pytanie o rolę uniwersytetów i ich wkład w proces innowacji technicznych oraz o relacje pomiędzy nimi a sektorem biznesu.
- **Reorganizacja nauki.** Zjawisko to wykazuje dwie przeciwstawne tendencje. Z jednej strony nasila się dywersyfikacja i specjalizacja nauki oraz pojawianie się wąskich specjalności w badaniach naukowych i w nauczaniu. Z drugiej strony występuje zjawisko adaptacji środowisk akademickich do interdyscyplinarnego charakteru nowo powstających dziedzin (utrzymanie trwałego rozwoju, nowe zagrożenia zdrowia, kierowanie ryzykiem etc.). Jednak działalność uniwersytetów, szczególnie w sferze dydaktyki, pozostaje zorganizowana, podzielona na segmenty zgodnie z tradycyjnym podziałem dyscyplin naukowych. Reorganizacja nauki widoczna jest także w tendencji do zacierania się granic pomiędzy badaniami podstawowymi a badaniami stosowanymi, choć tendencja ta nie zatrze różnic między nauką dla samej nauki a nauką nastawioną na realizację określonych celów, głównie na przełożenie wiedzy na produkty, procesy i technologie. Badania podstawowe pozostają nadal głównym obszarem naukowej działalności uniwersytetów. Badania te powodują, że duże amerykańskie uniwersytety stają się atrakcyjnym partnerem dla przemysłu, który w zamian finansuje znaczną ich część, w tym kontekście badania podstawowe uwzględniają do pewnego stopnia aspekt praktyczny, tzn. zastosowanie wyników do działalności praktycznej, nie tracąc jednak swego charakteru. Uniwersytety w Europie wykazują natomiast tendencję do podejmowania badań stosowanych, mających bezpośrednie zastosowanie w sektorze biznesu, oraz do tworzenia oferty „usług naukowych”, które – jeśli staną się dominujące – będą stanowić zagrożenie dla postępu wiedzy.
- **Pojawienie się nowych oczekiwań.** Dokument wymienia zagadnienia, które powinny stać się przedmiotem publicznej dyskusji i odpowiednich działań wspólnoty europejskiej oraz poszczególnych krajów. Są wśród nich kwestie o fundamentalnym znaczeniu, takie jak:
 - W jaki sposób zapewnić uczelniom stały dopływ niezbędnych środków finansowych i zagwarantować, że będą one wydatkowane efektywnie?

- Jak zapewnić autonomię i profesjonalizm w sprawach akademickich i w zarządzaniu?
- Jak doprowadzić do koncentracji zasobów umożliwiającej uczelniom osiągnięcia na poziomie światowym?
- Jak wymusić bliższą współpracę uczelni z podmiotami gospodarczymi i usprawnić przepływ wiedzy tworzonej na uczelniach dla gospodarki?
- Jak spowodować, aby działalność uczelni lepiej służyła celom społeczności lokalnych?
- Jak zwiększyć atrakcyjność uczelni europejskich wśród kandydatów na studentów i naukowców?

W dokumencie podjęto próbę częściowej odpowiedzi na niektóre z tych pytań, jednak wiele kwestii pozostawiono bez komentarza.

Nie rezygnując ze swej podstawowej misji, jaką jest kształcenie, uniwersytety muszą uwzględnić nowe potrzeby wynikające z gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwa wiedzy. Chodzi tu o rosnące zapotrzebowanie na kształcenie w zakresie nauk ścisłych i technicznych oraz na kształcenie ustawiczne. Realizacja tych potrzeb wymaga większej drożności pomiędzy kierunkami oraz poziomami kształcenia. Uniwersytety w Europie są bezpośrednio zainteresowane edukacją w zakresie nauk ścisłych, dlatego że przygotowują nauczycieli dla szkół średnich. Działania, jakich wymaga się od uniwersytetów w dziedzinie kształcenia ustawicznego, to: rozszerzenie dostępu do tej formy kształcenia (szczególnie dla osób, które nie ukończyły szkoły średniej, poprzez uznanie umiejętności i kompetencji zdobytych poza formalnym systemem edukacji); większe otwarcie się na środowiska przemysłowe; poprawa jakości usług dla studentów; zróżnicowanie oferty edukacyjnej ze względu na charakter grupy studenckiej, przekazywane treści oraz stosowane metody nauczania.

Rozwój studiów doktoranckich jako element Procesu Bolońskiego

- **Proces kształcenia doktorantów w krajach europejskich** charakteryzuje się dużą różnorodnością struktur, form i treści. Wspólne cechy i tendencje kierunku rozwoju studiów doktoranckich w Europie są następujące:
 - Występują dwa podstawowe typy kształcenia doktorantów:
 - Indywidualne kształcenie ukierunkowane na przygotowanie rozprawy doktorskiej
 - Kształcenie oparte głównie na uczestnictwie w zbiorowych zajęciach (przedmiotach prowadzonych przez uczelnie), przeznaczone dla kandydatów realizujących karierę zawodową poza środowiskiem akademickim (przykładowo, w Finlandii od 1995 r. ponad 50 proc. doktorantów znajduje zatrudnienie w przemyśle, w Niemczech większość osób zarządzających dużymi firmami ma stopień doktora); udział tej formy kształcenia systematycznie wzrasta; funkcjonuje ona w ok. 60 proc. uczelni europejskich ankietowanych w 2002 r. dla potrzeb opracowania raportu Trends III.
 - Następuje strukturalizacja studiów doktoranckich; najbardziej typowe struktury to:
 - Wydzielony program studiów w instytucji (jednostce) prowadzącej inne rodzaje studiów.
 - Wydzielona jednostka typu graduate school w ramach uczelni lub wydzielona instytucja (uczelnia kształcąca wyłącznie doktorantów, często z różnych krajów; instytucja taka istnieje np. we Francji).
 - Studia doktoranckie trwają zwykle 3 lata, w niektórych krajach i instytucjach kwestia długości czasu trwania studiów nie jest uregulowana.
 - W niektórych krajach następuje zróżnicowanie „poziomu” stopni doktorskich, np. w Austrii „doctoral degree” wymaga 120 punktów ECTS, a Ph.D. 240 punktów ECTS.
 - Upowszechnia się model studiów zakładający, że kandydaci mają ukończone tylko studia I stopnia (tytuł Bachelor).

- W niektórych krajach istnieje „professional doctorate”.
- Upowszechnia się tendencja do prowadzenia wspólnych programów studiów przez dwie lub więcej uczelni (joint degrees).
- Trwają poszukiwania właściwych mechanizmów uznawalności wykształcenia na poziomie doktorskim.
- Trwają poszukiwania właściwych mechanizmów zapewniania jakości kształcenia – nauczania i badań (przykładowo na Węgrzech programy studiów doktoranckich podlegają akredytacji).
- W wielu krajach występuje problem rezygnowania ze studiów znacznej części doktorantów lub nadmiernego wydłużenia czasu trwania studiów.
- Status doktorantów jest zróżnicowany, w niektórych krajach i instytucjach ma on pozycję zbliżoną do studenta, w innych – znacznie bardziej zbliżoną do pracownika naukowego.

Kwestia kształcenia młodych pracowników naukowych, a w szczególności studiów doktoranckich, będzie jednym z tematów komunikatu ministrów na spotkaniu w Berlinie we wrześniu br. (ze spotkania sekretarzy generalnych konferencji rektorów-członków EUA 27 III 2003 r.)

Uniwersytet Wrocławski w liczbach

● *Wybrane informacje i dane statystyczne za 2002 rok* to materiały zebrane i opracowane przez Krystynę Lisowską i Józefa Rozyńską, wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. Dane liczbowe wykazują liczbę zatrudnionych pracowników, nadanych tytułów profesora i stanowisk profesora, habilitacji i doktoratów i zestawienia osób, które je uzyskały, a także zestawienia odznaczonych państwowymi odznaczeniami i medalem UWr.; liczbę tematów badawczych z KBN, grantów uniwersyteckich; liczbę publikacji naukowych na wydziałach, w jednostkach pozawydziałowych i wydanych przez Wydawnictwo UWr.; wyjazdy pracowników i przyjazdy cudzoziemców, liczbę doktorantów i studentów oraz nauczycieli akademickich; rodzaje imprez naukowych i liczbę stypendiów naukowych – doktorskich i habilitacyjnych; dotacje MENiS i KBN; liczbę

studentów wg kierunków i rodzajów studiów, rekrutację na studia w roku 2002/2003, liczbę wydanych dyplomów; liczbę słuchaczy studiów podyplomowych i doktoranckich; zestawienie kół naukowych i liczbę studentów korzystających z domów studenckich; wykaz organizacji i stowarzyszeń studenckich. Liczby pokazują analitycznie obraz całej działalności uczelni. Warto z tym się zapoznać w Dziale Badań Naukowych UWr.

Studio telewizyjne dla uniwersyteckich dziennikarzy

● Dla potrzeb Katedry Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej przy ul. Pocztowej 9 powstało, obok istniejącego radiowego, nowoczesne studio telewizyjne. Za 110 tys. zł zaadaptowano salę i zakupiono dwie kamery, dwa magnetowidy edycyjne, mikser wideo, mikser audio, sześć monitorów, kolumny głośnikowe, wzmacniacze, sprzęt oświetleniowy i komputer montażowy. Przyszli dziennikarze telewizyjni rozpoczęli praktyki.

Obóz adaptacyjny dla studentów roku „0”

● W dniach 21-29 sierpnia 2003 zorganizowany zostanie Ogólnopolski Obóz Adaptacyjny Campus Akademicki dla studentów roku „0”. Obóz odbędzie się nad Morzem Bałtyckim w Międzyzdrojach. W imprezie uczestniczyć będzie kilkaset studentek i studentów z całej Polski. Dla uczestników obozu organizatorzy przygotowali bogaty program warsztatów i zajęć integracyjnych. Jak w roku ubiegłym zorganizowany zostanie tzw. Dzień Wstępny, podczas którego nowo przyjęci studenci Uniwersytetu Wrocławskiego zapoznają się z naszą Uczelnią. Następnie Przewodnicy PTTK oprowadzą ich po Wrocławiu, zwiedzą m.in. Ostrów Tumski i Stare Miasto. Wieczorem wszyscy wsiadą do pociągu i pojedą prosto do Międzyzdrojów. Warto podkreślić jest to, że to właśnie środowisko wrocławskie potrafi zorganizować największy obóz w kraju, który doceniany jest przez wiele uczelni. W Międzyzdrojach studenci będą mogli wziąć udział w warsztatach, m.in. tanecznych (podjękowania dla zespołu Diament), szybkiego czytania, interpersonalnych, plastycznych. Będzie wiele sportu, zabawy i oczywiście tradycyjne otrzęsiny. Przekażemy im także podstawową wiedzę na temat pomocy materialnej, poruszania się po uczelni i dziekanacie. Po tygodniu wrócimy do domów, a już w październiku na studia.

Krzysztof Maj

KRONIKA

KWSM na konferencji w Toruniu pt.: „Obcy?, Goście?, Sąsiedzi? Cudzoziemcy, uchodźcy, mniejszości narodowe we współczesnej Polsce”

□ 4-5 kwietnia 2003 r. odbyła się w Toruniu, zorganizowana przez Koło Naukowe Studentów Socjologii UMK, ogólnopolska konferencja naukowa pt.: „Obcy? Goście? Sąsiedzi? Cudzoziemcy, uchodźcy, mniejszości narodowe we współczesnej Polsce”.

Przedstawiciele Koła Wschodnioeuropejskiego Stosunków Międzynarodowych – Szymon Araszkiewicz i Michał Patyna zaprezentowali referat pt.: „Polska jako miejsce pracy. Sytuacja obywateli Ukrainy zatrudnionych na Dolnym Śląsku”, w którym poruszone zostały polityczne, ekonomiczne i społeczne aspekty zjawiska migracji obywateli ukraińskich do Polski. Delegaci KWSM byli jedynymi przedstawicielami wrocławskiego środowiska akademickiego podczas konferencji. Udział w konferencji pozwolił im na poszerzenie wiedzy dotyczącej problematyki mniejszości narodowych, repatriantów, azylantów i innych kategorii cudzoziemców zamieszkujących na terytorium RP. Zdobyte wiadomości zostaną wykorzystane w toku ich dalszej pracy naukowo-badawczej w ramach Koła Wschodnioeuropejskiego Stosunków Międzynarodowych, działającego przy Instytucie Studiów Międzynarodowych UWr. Podczas konferencji nawiązane zostały liczne kontakty z reprezentantami innych środowisk akademickich z całej Polski (Poznań,

Warszawa, Białegostoku, Olsztyna, Opola) i z władzami Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, które również mogą okazać się przydatne w przyszłości.

Szymon Araszkiewicz

KWSM w Ministerstwie Spraw Zagranicznych RP

□ 9 kwietnia 2003 r. członkowie Koła Wschodnioeuropejskiego Stosunków Międzynarodowych gościli w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. Gości powitał Dariusz Szewczyk, naczelnik Wydziału Szkolenia w Biurze Kadr i Szkolenia MSZ. Kolejnym punktem wizyty był wykład, jaki wygłosił dla nas pracownik Departamentu Strategii i Planowania Polityki Zagranicznej RP, dr hab. Krzysztof Olędzki. Wykład dotyczył nowych polskich propozycji kreowania polityki wschodniej UE oraz ich recepcji na Zachodzie.

Po wykładzie oraz wieńczącej go dyskusji goście spotkali się z Anną Bogusz i Urszulą Pać z Biura Kadr i Szkolenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, które szczegółowo omówiły zarówno proces rekrutacji pracowników MSZ, jak i (co oczywiście szczególnie interesowało członków KWSM), możliwości odbywania praktyki studenckiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, jak i w polskich placówkach dyplomatycznych i konsularnych.

Zbigniew Cierpiński

Polala się krew! – Wampiriada

□ W dniach 9 i 11 kwietnia na Uniwersytecie i Politechnice Wrocławskiej przeprowadzona została akcja honorowego oddawania krwi – Wampiriada. Akcję zorganizował NZS Politechniki Wrocławskiej razem z Planetą Młodych oraz Klubem Honorowych Dawców Krwi.

Wszystko odbyło się 9 kwietnia w budynku D-6 na Politechnice Wrocławskiej i 11 kwietnia w klubie Domu Studenckiego Dwudziestolatka na Uniwersytecie Wrocławskim. Pompowaliśmy czerwony płyn od godziny 9.00 do 15.00. Każdy z uczestników, a było ich ponad 200, oddał pełne 450 ml krwi ze swoich soczystych, kusząco pulsujących żył. Ale było nas więcej. Dwa razy tyle osób musiało odejść z powodu przerastającego nasze oczekiwania zainteresowania akcją. Oni tak jak Ci, którzy krew oddali, też nie pili alkoholu od minimum trzech dni, zjadali rano lekkie śniadanko, nie palili od rana, ale niestety musieli odejść. Mamy nadzieję, że trafili w tym dniu do Banku Krwi.

Wampiriadę NZS Politechniki Wrocławskiej organizuje już od 2000 roku, w tym roku do akcji dołączyli Planeta Młodych oraz Klub Honorowych Dawców Krwi. Dzięki połączonym siłom kilku organizacji udało się zebrać dwukrotnie więcej krwi niż w poprzednich edycjach akcji! Cudownie jest stwierdzić, że przychodzi coraz więcej i więcej studentów z edycji na edycję. To świetnie, bo taki jest nasz cel! Chcemy popularyzować wśród studentów ideę honorowego oddawania krwi, promować zdrowy styl życia, zintegrować ich wokół czynnego brania udziału w szlachetnych akcjach i przedsięwzięciach.

W zamian za krew organizmy szybciej zregenerowały ubytki dzięki specjalnej dawce tłuszczów i węglowodanów (czyt. czekoladzie, soczkom, kawie...). Nagrodą dla ducha był pamiątkowy kubek, bilety do kina, kalendarze studenckie, płyty kompaktowe, kasety, książki i inne upominki.

Mamy nadzieję, że podczas kolejnej edycji Wampiriady uda nam się zebrać jeszcze większą ilość krwi i dzięki temu pomóc jeszcze większej liczbie osób oczekujących na skarb, jakim jest krew!

*Planeta Młodych
Piotr Andrzejewski*

Z obrad Kolegium Rektorów

□ 15 kwietnia 2003 r. Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola obradowało w Akademii Muzycznej, która powstała w 1948 r. jako Wyższa Szkoła Muzyczna, w 1981 r. przemianowana na Akademię Muzyczną.

Stanisław Łopatowski, dotychczasowy dolnośląski kurator oświaty, powołany na funkcję wojewody dolnośląskiego i prof. Tadeusz Winnicki, rektor Kolegium Karkonoskiego wybrany na drugą kadencję, odebrali gratulacje od rektorów.

Przewodniczący Kolegium prof. Tadeusz Luty poinformował o wyborze rektora Akademii Rolniczej prof. Michała Mazurkiewicza na przewodniczącego Rady Zgromadzenia Fundatorów Wrocławskiej Międzyuczelnianej Fundacji „Pro Homine”.

Rektorzy wybrali prof. Tadeusza Lutego do udziału w pracach Kapituły Dolnośląskiej Rady Wspierania Uzdolnień przy

Zarządzie Województwa Dolnośląskiego, a prof. Zdzisława Łatajkę – w kapitule konkursu „Zastosowanie nauk w gospodarce” w ramach VI Dolnośląskiego Festiwalu Nauki.

Rektorzy zostali zapoznani z dokumentem przygotowanym z inicjatywy Prezydenta Wrocławia pn. Wrocławska kampania informacyjna przed referendum europejskim. Obejmuje on przedsięwzięcia i imprezy organizowane we Wrocławiu w kwietniu, maju i czerwcu oraz zdarzenia trwające przez cały okres kampanii referendalnej.

Rektorzy wysłuchali informacji o planach przyznania przez Akademię Rolniczą godności doktora honoris causa Günterowi Verheugenowi, komisarzowi ds. rozszerzenia Unii Europejskiej, oraz o przygotowaniach Papieskiego Wydziału Teologicznego do międzynarodowej sesji naukowej (27-28 maja) pn. Kościół w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w okresie pontyfikatu Ojca Św. Jana Pawła II, która jest pierwszą tego rodzaju konferencją w polskim środowisku kościelnym.

Rektorzy wsparli ideę prof. Tomasza Cieszyńskiego, przewodniczącego Związku Potomków Lwowskich Profesorów Zamordowanych przez Gestapo w lipcu 1941 roku, wystąpienia do Rady Miasta z wnioskiem o nadanie wrocławskiej ulicy imienia Alei 25 Lwowskich Profesorów. Kolegium Rektorów wsparło inicjatywę Akademii Ekonomicznej w Krakowie zorganizowania Ogólnopolskiego Konkursu na najlepszą pracę maderską „Polska a Unia Europejska” i zaproponowało udział w Komitecie honorowym konkursu przewodniczącego kolegium prof. Tadeusza Lutego.

Posiedzenie Prezydium KRASP i PAN

□ 10-11 kwietnia 2003 r. obradowały w Jabłonnej Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Polskiej Akademii Nauk. Wspólne posiedzenie Prezydium PAN i KRASP poświęcone było integracji środowiska naukowego na rzecz społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Zdecydowano powołać wspólny z PAN i KRASP 5-osobowy zespół do przygotowania propozycji strategicznych programów działań i wspólnej polityki naukowej w celu przedstawienia ich rządowi.

□ Prezydium KRASP przyjęło uchwały dotyczące:

przyszłości szkolnictwa wyższego w Polsce

Dokument opracowuje zespół działający w ramach Fundacji Rektorów Polskich, we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i Sportu, Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Radą Główną Szkolnictwa Wyższego i innymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego. Wizja szkolnictwa wyższego w Polsce powiązana zostanie z uwarunkowaniami finansowymi, prognozą demograficznymi i przewidywaną sytuacją na rynku pracy, z uwzględnieniem perspektywy przystąpienia Polski do UE oraz z przebiegiem Procesu Bolońskiego. Uwzględni także dokument Komisji Europejskiej *The role of universities in the Europe of Knowledge*.

projektowanych zmian w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych

W nawiązaniu do projektowanej w ramach reformy finansów zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych, polegającej na zlikwidowaniu 50 procent kosztów uzyskania przychodów w związku z prawami autorskimi Prezydium KRASP stwierdza, że propozycja ta jest dyskryminująca wobec twórców, w tym wobec środowiska naukowego.

Przedstawione w uchwale argumenty przemawiają za pozostawieniem dotychczasowego rozwiązania, polegającego na stosowaniu dla twórców zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodów w wysokości 50 proc. (z doniesień prasowych wynika, że Ministerstwo Finansów wycofało się z tej propozycji).

nadania Polsko-Japońskiej Wyższej Szkoły Technik Komputerowych statusu uczelni członkowskiej KRASP

Prezydium PAN i Prezydium KRASP sformułowały stano-

wisko w sprawie współpracy środowisk naukowych oraz opracowania strategii rozwoju nauki w Polsce.

□ Prof. Jerzy Woźnicki poinformował o pracach zespołu przygotowującego projekt ustawy o szkolnictwie wyższym.

Założony harmonogram prac przewidywał opracowanie pierwszej wersji projektu do 15 kwietnia i przekazanie go minister J. Szymanek-Deresz oraz prawnikom-ekspertom KRASP uczestniczącym w pracach nad projektem ustawy w 2000 r.

Kolejna wersja, uwzględniająca m.in. uwagi ekspertów, zostanie przekazana do konsultacji rektorom-członkom KRASP oraz reprezentantom innych gremiów uczestniczących w zespole pracującym nad ustawą. Na Zgromadzeniu Plenarnym KRASP w czerwcu br. planowane jest przyjęcie ogólnej uchwały w sprawie projektu. Okres wakacji będzie przeznaczony na dalsze konsultacje i poprawki, tak aby we wrześniu Prezydent RP mógł podjąć decyzję o ewentualnym skierowaniu projektu do Parlamentu.

□ Nowa matura

Członkowie KRASP otrzymali projekt rozwiązań dotyczących rekrutacji na studia kandydatów z „nową maturą”, z uwzględnieniem wyników egzaminu maturalnego, opracowanego w SGH. Został wystosowany apel w sprawie zorganizowania szkoleń dla szefów komisji rekrutacyjnych, prorektorów ds. dydaktycznych lub studenckich oraz kierowników działów nauczania w uczelniach.

□ Rozszerzenie kontaktów międzynarodowych

24-26 października 2003 r. odbędzie się w UJ spotkanie rektorów uczelni polskich i francuskich. W kwietniu 2004 r. spotkają się w Lublinie rektorzy uczelni z krajów przystępujących do Unii Europejskiej oraz dodatkowo z Rumunii i Bułgarii, w powiązaniu z 60-leciem UMCS. Kolejnym krokiem KRASP może być zorganizowanie spotkania z rektorami uczelni rosyjskich, ukraińskich i białoruskich z udziałem władz EUA.

Prof. Andrzej Ceynowa, rektor Uniwersytetu Gdańskiego, będzie reprezentował KRASP w EUA Research Working Group.

□ Podważenie zarządzenia dotyczącego prowadzenia kierunków studiów

Przewodniczący KRASP wystąpił do Rzecznika Praw Obywatelskich z inicjatywą skierowania do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP treści rozporządzenia dotyczącego warunków, jakie powinna spełniać uczelnia, aby utworzyć i prowadzić kierunek studiów.

□ Rok Władysława Grabskiego

Senat SGGW podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia roku 2004 Rokiem Władysława Grabskiego.

Prezydium KRASP zwraca się do senatów uczelni członkowskich KRASP o poparcie tej inicjatywy.

Prof. Krystian Complak obserwatorem wyborów w Paragwaju

□ W dniach od 24 kwietnia do 5 maja 2003 r. przebywał w Republice Paragwaju prof. Krystian Complak. Był tam obserwatorem międzynarodowym z ramienia Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) wyborów powszechnych. Głosowanie ludności odbyło się 27 kwietnia 2003 r. i miało na celu wyłonienie prezydenta republiki, członków obu izb przedstawicielskich, wojewodów oraz sejmików departamentalnych. Prof. Complak został zaproszony do tego kraju (jako jedyny reprezentant z Europy) z uwagi na swoją wiedzę w sprawach ustrojowych Ameryki Łacińskiej, specjalizacji, którą rozwija od początku w swojej pracy na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. Wagę misji obserwatorów podkreśliła obecność p. E. L. Weintraub, przewodniczącej Federalnej Komisji Wyborczej USA. Należy dodać, że wszystkie koszty przelotu i pobytu w Paragwaju pokryła OPA.

Okres trzech dni, które poprzedziły wybory, był intensywnie wykorzystany na spotkania z przedstawicielami kandydatów na prezydenta kraju, członków parlamentu oraz wojewodów. W tym czasie prof. Complak uczestniczył też w seminarium naukowym poświęconym udziałowi w wyborach ludzi niepełnosprawnych oraz zapoznaniu się z maszynowym sposobem oddawania głosów. Organizatorem pierwszej konferencji był V. J. Cardenas Ibarrola, członek Izby Obrachunkowej Paragwaju, jednocześnie osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim. Szkolenia na temat użycia minikomputerów zamiast tradycyjnej kartki i długopisu prowadzili pracownicy Najwyższego Trybunału Sprawiedliwości Wyborczej Paragwaju. Tą nowoczesną metodą głosowania objęto 53 procent wyborców kraju.

Aparatów do głosowania użyczyła Brazylia, a ściślej Regionalny Trybunał Wyborczy stanu Parana (Paragwaj liczy zaledwie około 5,5 mln. mieszkańców). W związku z tym należy zauważyć, iż zautomatyzowany sposób głosowania wart byłby upowszechnienia w Polsce.

Oprócz znacznego przyspieszenia głosowania wyklucza on możliwość oddania nieważnego głosu oraz zapewnia niemal natychmiastowe poznanie wyników wyborów: gotowe podliczenia rezultatów wychodzą z „urny elektronicznej” z chwilą zamknięcia lokalu wyborczego.

W dniu wyborów pięćdziesięcioosobowy zespół obserwatorów międzynarodowych został podzielony na kilkusobowe grupy. Profesor Complak udał się wraz z przedstawicielami Argentyny, Boliwii, Kolumbii i Nikaragui do miejscowości położonej 177 km od stolicy kraju Villarrica – głównego miasta departamentu Guaira. Tam obserwatorowie odwiedzili sześć obwodów głosowania. Własne spostrzeżenia (odnotowane na kilkunastostronicowym kwestionariuszu) oraz rozmowy z mężami zaufania partii politycznych i członkami tzw. kontroli obywatelskiej pokazały niezakończony przebieg głosowania. Niewielkie incydenty, jak pojawienie się w pobliżu lokali wyborczych pojazdów mogących sugerować swym kolorem sposób głosowania czy zamieszczenie informacji o kandydatach w nie najbardziej eksponowanych miejscach, nie mogły wpłynąć – według zgodnej opinii obserwatorów – na wynik głosowania. Prof. K. Complak pełnił również funkcję sprawozdawcy grupy, która udała się do

Villarrica. On też po zakończeniu wyborów 28 kwietnia złożył sprawozdanie na podsumowującym głosowanie zebraniu. Drugą część pobytu wypełniły prof. Krystianowi Complakowi odczyty i wykłady, wygłoszone w trzech ważnych ośrodkach akademickich kraju. 29 kwietnia odbyło się spotkanie z prof. dr. C. Fernandezem Gadeą – dziekanem Wydziału Prawa i Nauk Społecznych Narodowego Uniwersytetu w Asuncion. Po jego zakończeniu prof. Complak wygłosił odczyt pt. „Ideologia polityczna a konstytucjonalizm. Przykłady z obowiązującej Ustawy Zasadniczej RP”. Był to wykład dla członków Rady Wydziału. Następnie odbyło się przyjęcie połączone z koncertem muzycznym, w toku którego mówcy nawiązywali do wygłoszonego wykładu. Na drugi dzień w największej sali wykładowej Wydziału odbył się na ten sam temat wykład dla studentów z trzech lat studiów prawa. Dyskusja, która się następnie rozwinęła, zakończyła się o północy, czyli cztery godziny po rozpoczęciu wykładu. Przed rozpoczęciem wykładu prof. K. Complak odznaczony został Medalem Honorowym za Zasługi, nadanym przez czasopismo „El Derecho”. Medal wręczył redaktor naczelny prof. Ubaldo Centurion Morinigo. 2 maja prof. Krystian Complak został zaproszony do wygłoszenia wykładu pt. „Konstytucja a korupcja” na prywatnym stołecznym Uniwersytecie Comunera. Oprócz wystąpień w wymienionych dwóch ważnych stołecznych wyższych uczelniach kraju prof. K. Complak udał się do odległego o około 400 km drugiego najludniejszego miasta Paragwaju Encarnacion. Tam miał wykład w regionalnej siedzibie Itapua Katolickiego Uniwersytetu „Nuestra Senora de la Asuncion”. Jego wystąpienie poświęcone było konstytucyjnym aspektom integracji europejskiej. W imieniu dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Marka Bojarskiego, prof. Complak zawarł umowę o współpracy z tamtejszym Wydziałem Prawa Katolickiego Uniwersytetu „Nuestra Senora de la Asuncion”. Ponadto spotkał się z przedstawicielami polskiej społeczności w tym departamencie, a także z osiadłą tam niedawno absolwentką (2000 r.) psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Podczas pobytu w tym przygranicznym departamencie prof. K. Complak uczestniczył w I Festiwalu Kultury Słowiańskiej w miejscowości Coronel Bogado. Również rozmowy z rodakami tego regionu dały asumpt do rozważenia ewentualnego studiowania na wrocławskiej Alma Mater – na podstawie zawartej umowy – przez tamtejszą młodzież polską.

„Trójkąt Weimarski: wczorajsze nadzieje – jutrzejsze oczekiwania”

□ 8 maja w Auli Leopoldyńskiej odbyła się trójstronna debata, której tematem był: „Trójkąt Weimarski: wczorajsze nadzieje – jutrzejsze oczekiwania”. Dyskusja panelowa zorganizowana została przez Komitet Wspierania Francusko-Niemiecko-Polskiej Współpracy (Trójkąt Weimarski) przy współudziale Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta na Uniwersytecie Wrocławskim. W debacie wzięli udział: Paweł Świeboda, dyrektor Departamentu Unii Europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych; JE Patrick Gautrat, ambasador Republiki Francuskiej; JE dr Reinhard Schweppe, ambasador Republiki Federalnej Niemiec; prof. dr Henri Menudier z Uniwersytetu Paris III – Sorbonne Nouvelle, Dyrektor Stowarzyszenia Francusko-Niemieckich Stowarzyszeń na rzecz Europy (FAFA); prof. dres. h.c. Klaus-Heinrich Standke, członek Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk, dyrektor Komitetu Wspierania Francusko-Niemiecko-Polskiej Współpracy (Trójkąt Weimarski); prof. Ryszard Stemplowski, były ambasador RP w Londynie, dyrektor Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych. Dostojnych gości powitała pani prorektor Krystyna Gabryjelska oraz prof. Franciszek Połomski, prezydent Centrum im. Willy’ego Brandta. Debatę poprowadził p.o. dyrektor Centrum dr Krzysztof Ruchniewicz. Jako pierwszy głos zabrał dyrektor Paweł Świeboda, który przypomniał, że dyskusja stanowi wstęp do uroczystości spotkania trzech prezydentów: Niemiec, Francji i Polski, w ramach „Trójkąta Weimarskiego”. Świeboda mówił o genezie Trójkąta, który miał służyć polepszeniu współpracy z Europą Środkową po zakończeniu zimnej wojny. Głównym zadaniem trójstronnych spotkań jest zacieśnianie wzajemnych więzów. Współpraca z Francją i Niemcami otworzyła Polsce drogę do Unii Europejskiej, to dzięki wsparciu tych państw jesteśmy dziś już po podpisaniu Traktatu Akcesyjnego. Następnie głos zabrał ambasador Francji, który podzielił się z zebranymi kilkoma refleksjami dotyczącymi trójstronnych stosunków. Gautrat stwierdził, że Wrocław, miejsce spotkania głów państw, został wybrany nieprzypadkowo, gdyż jest to miasto wielokulturowe. Ambasador mówił o wielu różnych aspektach rozmów w ramach Trójkąta Weimarskiego: regionalnym, spotkaniach między młodymi ludźmi, sprzyjaniu integracji, współpracy międzynarodowej. W podobnym tonie wypowiadał się amba-

fol. Maciej Dąbrowski

sador Niemiec dr Reinhard Schweppe podkreślając jednocześnie, że jutrzejszy szczyt (9 maja) będzie miał znaczenie historyczne. Wspominał także o przyszłej roli Polski jako państwa reprezentującego interesy państw Europy Środkowej.

Profesorowie Stemplowski, Standke i Menudier dyskutowali o sensie istnienia Trójkąta Weimarskiego i politycznych skutkach, jakie przyniosło jego powstanie.

Prof. Stemplowski stwierdził, że stworzenie Trójkąta Weimarskiego było efektem przemian ustrojowych w Europie Wschodniej, uznał także, że najważniejszy problem jaki stoi teraz przed Francją, Polską i Niemcami, jest kształt stosunków pomiędzy UE a USA. Współpraca francusko-niemiecko-polska przyczyniła się do zwiększenia aktywności brytyjskiej. Polska stała się bardziej atrakcyjnym partnerem dla Zjednoczonego Królestwa. Prof. Standke przypomniał, że w zamysle Trójkąt Weimarski miał „stać się w przyszłości trójkątem równoramennym”. Główną rolę trójkąta postrzegał w zbliżeniu społeczeństw Wschodu i Zachodu. Standke wróżył także jak najlepiej istnieniu Trójkąta Weimarskiego. Profesor Menudier podkreślał wagę porozumienia między Francją i Niemcami, które dało podwaliny współczesnej Unii Europejskiej. Zobowiązuje to Niemców i Francuzów do odpowiedzialności za zjednoczoną Europę. Mówił także o roli Trójkąta Weimarskiego w przygotowaniu polskiej kandydatury do Wspólnoty Europejskiej i NATO. Podkreślił zadowolenie Francji z dotychczasowej współpracy. Wyraził także opinię o tradycyjnej solidarności pomiędzy Polską a Francją, zatem Trójkąt będzie istniał. Debatę zakończono ogólną dyskusją.

Agata Tyszkiewicz

Konferencja „Polska a Europa (X-XXI w.)”

□ 9 maja 2003 r. w Auli Leopoldyńskiej oraz w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się sesja naukowa „Polska a Europa (X-XXI w.)”. Jej termin i temat nieprzypadkowo zbiegły się w czasie z historyczną dla Wrocławia i jego uniwersytetu wizytą przywódców Trójkąta Weimarskiego. Sesji rozpoczęła się przed południem w Auli Leopoldyńskiej, referentów i słuchaczy powitali gospodarze: JM Rektor prof. Zdzisław Latajka i dyrektor Instytutu Historycznego prof. Wojciech Wrzesiński, który odczytał również specjalny list prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego do uczestników obrad. Zgodnie z przyjętym chronologicznym układem sesji jako pierwsi rozpoczęli obrady specjaliści od historii średniowiecza prof. Lech Leciejewicz (Uniwersytet Wrocławski) i prof. Henryk Samsonowicz (Uniwersytet Warszawski). Wraz z nimi cofnęliśmy się do okresu budowy i utrwalania polskiej państwowości pod berłem dynastii Piastów. W tym celu wspólnotę etniczną i językową wsparło przyjęciem wiary chrześcijańskiej. Profesor Leciejewicz podkreślał, że była to decyzja dobrze przemyślana, o czym też świadczy chrzest w obrządku łacińskim. W Polsce pojawiła się nowa klasa społeczna: duchowni z „niezwykłymi” umiejętnościami pisania i czytania, szerszym strumieniem napływały nowinki gospodarcze i techniczne z bardziej zaawansowanej cywilizacyjnie Europy Zachodniej. Ostatni przedstawiciel rodu Kazimierz poprzez ufundowanie krakowskiej uczelni zaszczerpił w naszym kraju „wspólnotę ludzi pióra”. Profesor Samsonowicz podkreślił, że nie tylko Polska (Wschód) skorzystała na przyjęciu nowej wiary, wspólnota łacińska poprzez włączenie Polski i innych krajów zyskała na różnorodności i sile. Jako trzeci głos zabrał prof. Mateusz Goliński (Uniwersytet Wrocławski), który przedstawił referat poświęcony relacjom między Polską w dobie Jagiellonów i pierwszych królów elekcyjnych a Europą. Referent wskazał na ogromne znaczenie unii z Litwą, która pozwoliła zbudować wieloetniczne i wielowyznaniowe państwo i dała mu podstawy potęgi. Wraz ze wzrostem powiązań gospodarczych, handlowych i międzyludzkich wzrastała wiedza o Polsce w Europie. Przewodnikiem po ostatnim wieku istnienia monarchii polsko-litewskiej był prof. Jacek Staszewski (Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu). Oceniał on, że okres ten to generalnie odwrót od Europy i wzrost polskiej ksenofobii. Wyniszczona wojnami, zarazami i głodem Polska nie była w stanie oprzeć się zaborczym dążeniom prężnych sąsiadów. Prof. Staszewski

zwrócił uwagę na pasywność i niezdolność do reform samych Polaków, czemu towarzyszyła obojętność Europy wobec rozbiorów. Piąty referat „Polska a Europa w okresie Świętego Przymierza” wygłosił prof. Sławomir Kalembka, również z toruńskiej uczelni. Omówił on dzieje „sprawy polskiej” i jej instrumentalnego niejednokrotnie wykorzystywania przez mocarstwa europejskie, zwłaszcza przeciwko Rosji. Zwrócił również uwagę na znaczenie Polaków w europejskich ruchach rewolucyjnych, szczególnie Wiośnie Ludów. Widzi w tym wkład obywateli nieistniejącego państwa w tworzenie podwalin współczesnej, obywatelskiej Europy. Sama „sprawa polska” po 1870 roku była na forum europejskim coraz rzadziej podejmowana, poparcie dla uciskanego narodu zastępowała akceptacja „status quo”. W kolejne stulecie wprowadziła nas prof. Teresa Kulak (Uniwersytet Wrocławski) referatem „Europa wobec polskich dążeń niepodległościowych na przełomie XIX i XX w.”. Prelegentka zwróciła uwagę na obojętność i rządów i opinii publicznej państw zachodnioeuropejskich na problem polski, którą zburzyły dopiero wydarzenia I wojny światowej. Za znamienne uznała postawę ruchu socjaldemokratycznego. Początkowo akceptował on dążenia Polaków, aby później uznać ich aspiracje za niebezpiecznie osłabiające Rosję, było to szczególnie widoczne w latach 1905-1907. Jak uznała Róża Luksemburg, ziemie polskie zostały już „organicznie” wchłonięte przez państwa zaborcze. Miejscem odrodzonej Polski w Europie w okresie międzywojennym zajął się prof. Przemysław Hauser (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu). Poruszył on problemy polityki wewnętrznej i zagranicznej, m.in. fiasko koncepcji federalistycznej marszałka Piłsudskiego. Skomplikowana sytuacja etniczna, słabość gospodarcza i napięte stosunki z sąsiadami nie ułatwiały życia II RP. Jednak np. budowa portu w Gdyni świadczyła, że pomimo wszelkich przeciwności niepodległa Polska była w stanie realizować śmiało zamierzenia. Jako ostatni głos zabrał organizator sesji prof. Wrzesiński. Jego referat „Polska zniewolona a Europa 1944-1989” obejmował epokę „Polski Ludowej”, od brutalnego wdrażania komunizmu, złudnej „odwilży”, pozornego rozwoju lat 70. aż po stagnację kraju w latach 80. Jak podkreślał Profesor, trudno mówić o samodzielnej roli Polski w polityce europejskiej, tak jak i inne kraje satelickie uzależniona była ona od woli Moskwy. Jak daleko oddaliliśmy się od Europy (Zachodu), nie tylko pod względem gospodarczym, Polacy przekonali się boleśnie po zmianach 1989 roku. Zgodnie z zapowiedzią prof. Wrzesińskiego pełne teksty referatów znajdują się wkrótce w specjalnej publikacji. Wielka szkoda, że konferencja ta, pomimo obecności wybitnych przedstawicieli polskiej nauki historycznej, cieszyła się niewielkim zainteresowaniem publicznosci. A przecież w przededniu tak ważnych dla Polaków decyzji warto jest spojrzeć wstecz i zobaczyć, czym przez wieki była dla Polski Europa i co zawdzięczamy kontaktom i współpracy z innymi.

Beata Michalek

doktorantka CSNiE im. W. Brandta na U.Wr.

„Gospodarka i globalizacja – wyzwanie i odpowiedzialność” – wykład dr. Michaela Otto

□ 13 maja w Auli Leopoldyńskiej odbył się kolejny wykład z cyklu „Niemcy, Polska, Europa” pt. „Gospodarka i globalizacja – wyzwanie i odpowiedzialność” zorganizowany przez Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy’ego Brandta. Prelekcję wygłosił Michael Otto, przewodniczący Zarządu „Otto Versand” z Hamburga.

Michael Otto omówił szczegółowo postępujący na świecie proces globalizacji. Przypomniał, że nie jest to nowe zjawisko, swym początkiem sięga bowiem XVI stulecie. Z powodu zmniejszenia odległości pomiędzy kontynentami poprzez rozwój nowoczesnych środków komunikacji uzasadnione jest mówienie o globalnej wiosce. W ostatnich latach wrażenie to jeszcze się spotęgowało, poprzez upowszechnienie Internetu. Następnie prelegent omówił szanse i zagrożenia, jakie niesie ze sobą globalizacja. Do pozytywnych skutków zaliczył przede wszystkim wzrost dobrobytu i gospodarczy rozwój, negatywne to: wzrost zagrożeń dla środowiska naturalnego związany z szybkim rozwojem przemysłu nie tylko ciężkiego, odnoszenie korzyści przez tylko

fol. Tomasz Moskał

duże firmy, utrwalający się podział na państwa biedne i bogate przebiegający na linii północ – południe, a co za tym idzie – wzrost napięć społecznych. Na przykładzie firmy „Otto” prelegent omówił nowoczesne sposoby produkcji. Wskazał, że dla większości przedsiębiorstw, takich jak jego firma, najważniejsze jest, by chronić środowisko i respektować prawa człowieka. Przedstawił sposób kontroli, jaki stosuje „Otto”, by np. w Indiach nadzorować nie tylko swoich pracowników, ale także dostawców. System ten opiera się na wnikliwym audycie i programie szkoleń oraz warsztatów. Zapobiega to już na samym początku drogi, jaką przechodzi produkt, różnym nadużyciom i nieprawidłowościom, np. wyeliminowało to pracę dzieci. Działania te zostały wymuszone przez konsumentów z Zachodu, którzy nie kupią towaru, jeżeli nie został on wyprodukowany w odpowiednich warunkach i przy zachowaniu odpowiednich norm. Wykład zakończyła dyskusja.

Agata Tyszkiewicz

„Rozwój i sprawiedliwość” – wykład minister Heidemarie Weiczorek-Zeul

□ 14 maja, w Auli Leopoldyńskiej odbył się wykład Heidemarie Weiczorek-Zeul, minister federalnej ds. współpracy i rozwoju, organizowany przez Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich. Tematem prelekcji był „Rozwój i sprawiedliwość”.

Weiczorek-Zeul mówiła o skutkach rozszerzenia Europy, która wkrótce stanie się miejscem stałego dobrobytu i pokoju. Prelegentka była zdania, że Polacy w nadchodzącym referendum odpowiedzą „tak”. Polepszanie się standardów życia

fol. Tomasz Moskał

w zjednoczonej Europie i w demokracjach zachodnich mobilizuje do solidarności mieszkańców tych krajów z obywatelami państw biednych. Zmienia się bowiem dawny układ sił: nie istnieje już podział na wschód i zachód, ale na bogatą północ i biedne południe. Nie będziemy żyć w pokoju, jeśli w innych państwach ludzie będą żyć w biedzie. Polityka rozwojowa powinna iść w kierunku wyrównania różnic pomiędzy południem a północą. To najtańszy sposób na zapewnienie bezpieczeństwa. Minister przypominała, że w biedzie żyje 85 proc. ludności świata, rozdziewiek pomiędzy bogatymi i biednymi pogłębia się wraz z rozwojem globalizacji i technologii. Celem współpracy rozwojowej krajów wysoko rozwiniętych powinno stać się: pokonanie biedy i zapewnienie pokoju. Priorytetem są także: do roku 2015 zredukowanie nędzy, zapewnienie dzieciom do czternastego roku życia przynajmniej wykształcenia podstawowego, zapewnienie dostępu do wody pitnej, w 2025 roku brakiem wody dotknięta zostanie 1/3 ludzkości, dostęp do energii, zapobieganie konfliktom. Ważne jest także takie wpływanie na procesy globalizacyjne, by niosły ze sobą jak najmniejsze negatywne skutki, np. wprowadzenie takiej polityki handlowej, która zapewni sprawiedliwy podział zysków. Bezpieczeństwo, rozwój i sprawiedliwość są w stanie zagwarantować tylko systemy demokratyczne.

Agata Tyszkiewicz

Ogólnopolska olimpiada historyczno-prawna im. M. Szczanieckiego na UW.

□ Studenckie Koło Naukowe Prawników Sekcja Historyczno-Prawna było w bieżącym roku akademickim organizatorem ogólnopolskiej olimpiady historyczno-prawnej im. M. Szczanie-

ckiego. Konkurs odbył się 15 maja 2003 roku w sali im. Iwo Jaworskiego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UW. Do rywalizacji w zakresie wiedzy z przedmiotów: prawo rzymskie, powszechna historia państwa oraz historia państwa i prawa Polski przystąpiły drużyny z sześciu ośrodków akademickich, Warszawy, Łodzi, Gdańska, Szczecina, Katowic i Wrocławia. Jury złożone z nauczycieli akademickich wszystkich uczestniczących w konkursie ośrodków, pod przewodnictwem prof. Edwarda Szymoszkę przyznało I miejsce reprezentacji studenckiej Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, II miejsce ex aequo zajęły drużyny Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Warszawskiego, miejsce III zajął zaś Uniwersytet Gdański. W klasyfikacji indywidualnej pierwsze miejsca ex aequo zajęli studenci Dominik Wilmański (UŁ) i Krzysztof Sokołowski (UW), miejsce drugie ex aequo Daniel Budziło (UG) i Marek Niewiadomski (UW), miejsce trzecie Kamil Rogoziński (UŚ). Nagrody dla laureatów i wyróżnienia dla uczestników olimpiady ufundował i wręczył dziekan Wydziału Prawa Administracji i Ekonomii prof. Marek Bojarski.

Opiekun Sekcji Historyczno-Prawnej
Studenckiego Koła Naukowego Prawników
prof. Piotr Jurek

Otwarcie biblioteki KWSM

□ 19 maja 2003 r. w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Koszarowej 3 nastąpiło oficjalne otwarcie sali biblioteki i czytelnicy Koła Wschodnioeuropejskiego Stosunków Międzynarodowych w obecności dziekana Wydziału Nauk Społecznych – prof. Bernarda Albina i dyrektora Instytutu Studiów Międzynarodowych – prof. Mariana Wolańskiego, których wsparcie dla tego przedsięwzięcia umożliwiło jego realizację, za co KWSM jest niezmiernie wdzięczne.

Na zbiory biblioteki składają się książki, dokumenty i czasopisma dotyczące zagadnień obszaru Europy Środkowej i Wschodniej, wśród których znajdują się materiały podarowane przez dyplomatów odwiedzających Wrocław w ramach jednego z projektów Koła.

Szczegóły dotyczące funkcjonowania biblioteki – w tym wykaz posiadanych książek – można znaleźć na stronie Koła – www.kwsm.republika.pl lub uzyskać, pisząc na adres kwsm_kolo@interia.pl

Agnieszka Kielbaska

Wizyta Rektora UW. w Kolonii

□ 20 maja 2003 r. prof. Zdzisław Latajka, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, przebywał na zaproszenie rektora Uniwersytetu w Kolonii na obchodach święta tej uczelni. W rozmowach wyrażono zainteresowanie zwiększeniem kontaktów i współpracy między uczelniami.

Rektor spotkał się z Elżbietą Sobótką, konsulem generalnym RP w Kolonii. Placówka polska umożliwi zacieśnienie współpracy na polu kultury i nauki ze stroną niemiecką.

Wizyta ambasadora Austrii na UW.

□ 20 maja 2003 r. na Uniwersytecie Wrocławskim przebywał z wizytą kurtuazyjną ambasador Austrii dr Georg Weiss. Ambasadora podjął i przeprowadził z nim rozmowy prorektor prof. Krzysztof Wójtowicz.

fot. Maciej Dąbrowski

Wykład prof. Hansa-Petera Schwarza w Centrum W. Brandta

□ 21 maja w Auli Leopoldyńskiej odbył się kolejny wykład organizowany przez Centrum im. Willy Brandta pt. „17 czerwca 1953 – przełom w europejskiej historii powojennej?”, który wygłosił prof. Hans-Peter Schwarz, politolog i publicysta. Dostojnego gościa powitał prorektor Krzysztof Wójtowicz. Prelekcję otworzył dr Hennig Tewes, dyrektor Fundacji

Konrada Adenauera w Polsce, który przedstawił słuchaczom wydarzenia z 17 czerwca 1953 roku. Wykład i dyskusję prowadził p.o. dyrektor Centrum im. Willy’ego Brandta dr Krzysztof Ruchniewicz, który pokrótce przedstawił sylwetkę prof. Schwarza, przypominając ogromne dokonania na polu badań nad życiem i rządami kanclerza Adenauera.

Profesor Schwarz poruszył dwa tematy: pierwszy to próba przedstawienia sytuacji w Niemczech Wschodnich w 1953 roku w szerszej perspektywie politycznej; drugi to scharakteryzowanie samych wydarzeń z 17 czerwca 1953.

Wydarzenia roku 1953 usankcjonowały podział Niemiec. Powstanie czerwcowe jest bardzo istotne nie tylko w historii samych Niemiec, ale i wszystkich państw bloku komunistycznego, była to bowiem pierwsza próba przełamania władzy reżimu komunistycznego. W tym samym roku, w marcu, umarł Stalin, a nowy sekretarz stanu USA Dwight Eisenhower wprowadził doktrynę „wyzwolenia”, która zakładała wspieranie przez Stany Zjednoczone wszelkich dążeń rewolucyjnych. W tym samym roku opracowano też projekt nowego sposobu dyplomacji po erze Stalina.

Śmierć Stalina rozbudziła nadzieje w krajach bloku komunistycznego i na Zachodzie, wyrazem tego był 17 czerwca 1953 r. Na Kremlu rozpoczęła się walka o władzę, która zaowocowała także nieco bardziej „liberalnym” podejściem w kwestiach gospodarczych i społecznych, czyli tzw. „nowym kursem”. Władze radzieckie próbowały także wpłynąć na lokalnych władców, na odejście od stalinowskich praktyk. Na skutek nacisków doszło także do dyskusji w Niemczech Wschodnich. Na początku czerwca biuro polityczne Komunistycznej Socjalistycznej Partii Jedności (SED) wskazywało na błędy polityczne popełniane przez Waltera Ulbrichta i partię: utrzymanie kolektywizacji rolnictwa, wysokich norm produkcji w przemyśle.

Co więcej, można przypuszczać, że władze na Kremlu poważnie myślały o możliwości zjednoczenia Niemiec, które pozostaną neutralnym państwem, nie wchodzącym w skład żadnego z bloków militarnych.

Wybuch powstania i jego stłumienie przez wojska radzieckie stacjonujące w NRD oznaczały przekreślenie tych nadziei.

fot. Tomasz Moskal

W USA zdano sobie sprawę z niemożności wprowadzenia w praktyce doktryny wyzwolenia. Położono zatem większy nacisk na integrację zachodniej Europy, w której miała się znaleźć także RFN. Także dla kanclerza Adenauera niepowodzenie zrywu niepodległościowego we Niemczech Wschodnich oznaczało wybór integracji z innymi krajami demokratycznej części Starego Kontynentu.

Powstanie w NRD, zdaniem profesora Schwarza, miało charakter rewolucyjny i wynikało z kryzysu gospodarczego i społecznego w tym kraju. Pokazało przywódcom innych partii

komunistycznych, jak niebezpieczne może być otwarcie się na Zachód, zatem konieczny był powrót do władzy opartej na strachu przed represjami i odwrót od przejściowej polityki „poluźnienia” nacisku na społeczeństwa państw bloku radzieckiego, zarówno na Kremlu, jak i w krajach satelickich.

Agata Tyszkiewicz

Dary dla Centrum W. Brandta

□ Biblioteka oraz archiwum Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta otrzymały nowe bardzo cenne dary. Pani Halina Kamińska, wdowa po prof. Kamińskim, ofiarowała wartościową bibliotekę po mężu, w której między innymi znajdują się bogate zbiory dotyczące tematyki obozowej, stosunków polsko-niemieckich, faszyzmu i historii Niemiec. Archiwum otrzymało: rękopisy książek oraz nie publikowanych prac prof. Kamińskiego np. biografia Willy'ego Brandta, którą napisał na zlecenie Wydawnictwa Śląsk i która nigdy nie została wydana, wraz z listami cenzury. Unikatowym darem jest wiersz Krzysztofa Kamila Baczyńskiego z dedykacją dla profesora datowany 15 XII 1940. Oprócz tego 11 listów Kamińskiego z Gross-Rosen do żony, ponadto dwie szuflady katalogowe wypełnione hasłami do pisanego przez profesora słownika języka propagandy.

Siedziba Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta przy ul. Strażniczej 1-3 we Wrocławiu

Zbiór biblioteczny poszerzył się także dzięki darom Fundacji Konrada Adenauera, Instytutu Herdera w Marburgu i Bundeszentrale o liczne książki z zakresu Unii Europejskiej, historii Niemiec i stosunków polsko-niemieckich. Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy.

Posiedzenie KRUP

□ 23-25 maja 2003 r. w Uniwersytecie Opolskim obradowała Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich.

□ Zatwierdzono nowe akredytacje, m.in. na wniosek Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej KRUP udzieliła akredytacji na 2 lata kierunkowi slawistyka (filologia słowiańska), prowadzonemu przez Instytut Filologii Słowiańskiej UW. Wysłuchano informacji dotyczącej spełniania standardów akredytacji przez jednostki prowadzące akredytowane kierunki.

□ Prof. Marek Kręglewski, dyrektor Uniwersyteckiego Centrum ds. Informatyzacji, poinformował o przedsięwzięciach związanych z wprowadzeniem Systemu Elektronicznej Karty Studenckiej.

□ Powstał wstępny program konferencji rektorów uczelni wyższych krajów wstępujących do Unii Europejskiej.

□ Przedyskutowano problem plagiatu w środowisku naukowym i sformułowano w tej sprawie uchwałę (patrz uchwały).

□ KRUP podjęła uchwałę w sprawie zamiaru odstąpienia przez Ministerstwo Finansów od przysługującego pracownikom naukowym i twórcom prawa do odliczenia 50 proc. kosztów uzyskania przychodu z tytułu stosowania praw autorskich, domagając się pozostawienia dotychczasowego rozwiązania. Koszty uzyskania przychodu przez pracowników naukowych – zdaniem rektorów – nie są ulgą podatkową, ani zwolnieniem od podatku, lecz rzeczywistą wysokością kosztów związanych z gromadzeniem wiedzy i dorobku naukowego.

□ Dyskutowano różnorodne formy współpracy uniwersytetów z samorządami lokalnymi w zakresie inicjatyw edukacyjnych. UW. kształci w Zgorzelcu, Kłodzku i Jeleniej Górze studentów na różnych kierunkach studiów (administracja, prawo, politologia, pedagogika, filologia polska) w ramach tzw. Grup Zamiejscowych. W Kłodzku kształceni są studenci w zakresie pedagogiki o specjalności edukacja regionalna oraz specjalności animacja społeczno-kulturalna, politologii, prawa i administracji, co jest zgodne z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez lokalny samorząd. Współpraca z samorządami polega nie tylko na bieżącej koordynacji administracyjnej, ale też dobieraniu kierunków kształcenia pod kątem zapotrzebowania regionu. Przy UW. działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, utworzony na mocy porozumienia między Gminą Wrocław a Uniwersytetem Wrocławskim; liczba słuchaczy przekracza pięćset osób rocznie (blisko połowa z nich to absolwenci wyższych uczelni). Wykłady i seminaria cieszą się dużym zainteresowaniem, a UTW jest bazą do prowadzenia badań naukowych przez studentów pedagogiki i psychologii i studenckich praktyk. Udaną inicjatywą uczelni i samorządów jest Dolnośląski Festiwal Nauki, zainicjowany przez prof. Aleksandrę Kubicz z UW. W regionie odbywają się wykłady pod hasłem „Laboratorium w walizce”. Dzięki współpracy z Urzędem Marszałkowskim oraz lokalnymi samorządami Legnicy, Wałbrzycha, Jeleniej Góry i Ząbkowic Śląskich odbywają się wyjazdowe sesje (weekendowe) DFN. Przy UW. działa Rada Regionalna, która jest ciałem doradczym i opiniotwórczym, złożonym z przedstawicieli administracji państwowej i samorządowej, przemysłu, biznesu i usług z regionu. Do jej zadań należy zgłaszanie priorytetowych dla regionu kierunków badań naukowych i kierunków kształcenia. W roku 2000 przy UW. powołany został Ośrodek Euro-Regio-Center, w skład którego wchodzi m.in. przedstawiciele instytucji samorządowych i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Głównym zadaniem Ośrodka jest prowadzenie szkoleń w zakresie zdobywania funduszy strukturalnych w UE, opracowywanie projektów pomocowych. W 2002 roku zostało powołane na mocy porozumienia między DAAD a Uniwersytetem Wrocławskim Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta. W Centrum utworzono sześć katedr naukowych, kształceniem ustawicznym oraz kształceniem doktoranckim i podyplomowym. Centrum współpracuje z władzami lokalnymi.

□ Prof. Wojciech Maciejewski, przewodniczący Uniwersyteckiej Komisji Programów Międzynarodowych, poinformował o aktualnych działaniach oraz zrelacjonował spotkanie prorektorów z przedstawicielami kancelarii adwokackiej Miller&Confield w sprawie finansowania uniwersyteckich inwestycji infrastrukturalnych na drodze emisji obligacji.

Odsłonięcie Obelisku Brahmsa w Ogrodzie Botanicznym

□ 25 maja 2003 r. w ramach spotkań z cyklu „Muzyka w ogrodach Wrocławia” w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego został odsłonięty Obelisk Brahmsa z napisem:

„Johannes Brahms, doktor h.c. – 1879 – autor dedykowanej Uniwersytetowi Wrocławskiemu Uwertury Akademickiej”.

Władze rektorskie naszej uczelni reprezentował podczas uroczystości prorektor prof. Krzysztof Wójtowicz. Zebrani wysłuchali koncertu poświęconego temu wybitnemu, światowej sławy kompozytorowi w wykonaniu Kwintetu wrocławskiej Akademii Muzycznej z solistą, tenorem Tadeuszem Pszonką

fot. Maciej Dąbrowski

z KammerOper z Wiednia. Fundatorem Obelisku i napisu poświęconego twórcy słynnej pieśni „Gaudeamus” jest dyrektor Ogrodu prof. Tomasz Nowak. Inicjatorką tego przedsięwzięcia jest red. Wanda Ziembicka-Has z TVP Wrocław.

Wizyta Ambasador Słowacji w Instytucie Studiów Międzynarodowych

□ 26 maja 2003 r. w Instytucie Studiów Międzynarodowych UWr., na zaproszenie Koła Wschodnioeuropejskiego Stosunków Międzynarodowych złożyła wizytę ambasador Republiki Słowacji Magdalena Vášáryová. Pani ambasador gościła we Wrocławiu w ramach programu badawczego „Polska w Europie i na świecie oczami dyplomatów”, autorstwa Wojciecha Kazaneckiego i Anety Kowalak.

Spotkanie poświęcone było analizie aktualnych stosunków polsko-słowackich w kontekście integracji europejskiej, jak również bieżącym zagadnieniom z zakresu stosunków międzynarodowych. Po wygłoszeniu referatu pani ambasador odpowiadała na pytania licznie zgromadzonej publiczności, a następnie, na zaproszenie dyrektora Instytutu Studiów Międzynarodowych, prof. Mariana Wolańskiego, wzięła udział w spotkaniu z władzami Instytutu i koła naukowego oraz z pracownikami ISM. Pani ambasador przekazała również materiały na temat swojego kraju, które wzbogacą zasoby Biblioteki Koła. Spotkanie zakończyło się deklaracją dalszej współpracy Ambasady z KWSM przy organizowaniu kolejnych wydarzeń o charakterze naukowym.

Wojciech Kazanecki

Turniej piłki siatkowej Planeta Młodych o Puchar Prorektora ds. Studenckich prof. Jerzego Maronia

□ 26 maja 2003 r. na obiektach sportowych Uniwersytetu Wrocławskiego przy ulicy Przybyszewskiego 63 odbył się turniej piłki siatkowej Planeta Młodych o Puchar Prorektora ds. Studenckich prof. Jerzego Maronia zorganizowany przez Planetę Młodych oraz Uczelniane Centrum Kultury Fizycznej i Sportu. Do udziału w turnieju zgłosiło się 6 drużyn. Turniej odbywał się według formuły „każdy z każdym”, po czym dwie drużyny z najlepszym bilansem zwycięstw rozegrały ze sobą finał. W finale spotkała się drużyna studentów informatyki z drużyną studentów geografii. Po zaciętym pojedynku zwycięstwo odnieśli siatkarze z informatyki i to im właśnie prorektor prof. Jerzy Maroń wręczył puchar oraz nagrody. Ponadto wszystkie drużyny otrzymały z rąk Pana Rektora pamiątkowe dyplomy za zajęcie poszczególnych miejsc.

Należy podkreślić fakt, że przez cały czas trwania zawodów w godzinach 11.00-19.00 sala wypełniona była kibicami zespołów, którzy gorąco dopingowali swoich kolegów i koleżanki.

Chciałbym wszystkim podziękować za udział w turnieju (zarówno zawodnikom jak i kibicom), kierownikowi Uczelnianego Centrum Kultury Fizycznej i Sportu za pomoc i udostępnienie sali sportowej, a przede wszystkim prorektorowi ds. studenckich prof. Jerzemu Maroniowi. Już dzisiaj zapraszamy na kolejne zawody, które odbędą się w przyszłym roku akademickim.

Planeta Młodych
Paweł Skóra

Niemiecka pisarka i poetka Rosemarie von Oppeln-Bronikowski na UWr.

□ 30 maja gościła w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta Rosemarie von Oppeln-Bronikowski, niemiecka pisarka i poetka, oraz Norman Smużniak wrocławski artysta, który otworzył wystawę prac zainspirowanych jej twórczością. Poetka czytała swoje wiersze oraz dyskutowała z doktorantami Centrum o sposobach interpretacji i odbiorze sztuki. Spotkanie prowadziła prof. Elżbieta Dzikowska. Wieczór poetycki zorganizowała Katedra Filologii Germańskiej i biblioteka.

Wystawę można oglądać w Centrum im. W. Brandta do 30 czerwca 2003.

(at)

Komisja Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP spotkała się z rektorami

□ 2 czerwca 2003 r. Rektor prof. Zdzisław Latajka uczestniczył na Politechnice Wrocławskiej w spotkaniu z Komisją Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP wraz z członkami Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola. Dyskutowane były problemy finansowania szkolnictwa wyższego i udział szkół wyższych w procesie integracji.

Nowe Spotkania Europejskie Polska-Francja Wrocław

□ 3 czerwca 2003 r. w Auli Leopoldyńskiej odbyła się konferencja z cyklu Nowe Spotkania Europejskie Polska-Francja Wrocław, pt. „Szanse i zagrożenia dla Wrocławia i Dolnego Śląska po akcesie unijnym. Rola stolicy regionu przygranicznego na przykładzie Wrocławia i Strasburga – podobieństwa i różnice”. W części panelowej uczestniczyli prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz, rektor Uniwersytetu prof. Zdzisław Latajka i Józef Piniór, pełnomocnik wojewody dolnośląskiego ds. referendum europejskiego. Ze strony francuskiej brali udział przedstawiciele Stowarzyszenia Francja-Polska dla Europy oraz ambasador Republiki Francuskiej w Polsce Patrick Gautrat, Michel Raineri – konsul generalny RF w Krakowie i konsul honorowy RF we Wrocławiu Jacek

Libicki. Konferencje-debaty (11 we Francji i 10 w Polsce) występują pod wspólnym hasłem „Nouvelles Rencontres Européennes France-Pologne” we Francji i „Spotkania Europejskie Polska-Francja” w Polsce. Każda konferencja-debata zajmuje się innym tematem, w zależności od potrzeb regionu, jego problemów i oczekiwań miejscowego społeczeństwa. Konferencje poświęcone są ogólnym problemom rozszerzenia, podejmując jednocześnie szczegółowe aspekty wejścia Polski do Unii. Wynikiem „Spotkań Europejskich Polska-Francja” jest utworzenie wspólnej sieci skupiającej samorządy francuskie i polskie, stowarzyszenia, organizacje zawodowe i uniwersytety.

Kazimierz M. Ujazdowski i Konrad Szymański w Instytucie Studiów Międzynarodowych UWr.

□ 3 czerwca 2003 r. Instytut Studiów Międzynarodowych UWr. we współpracy z Kołem Wschodnioeuropejskim Stosunków Międzynarodowych zorganizował spotkanie, którego gośćmi byli: poseł PiS Kazimierz M. Ujazdowski oraz redaktor naczelny „Międzynarodowego Przeglądu Politycznego” Konrad Szymański. Podczas spotkania ze studentami Wydziału Nauk Społecznych zaproszeni goście wygłosili krótkie wykłady, a później wzięli udział w debacie dotyczącej poruszanych zagadnień. Tematem wypowiedzi posła Ujazdowskiego była „Silna Polska w Europie”. Podkreślał w niej m.in. konieczność aktywnego udziału Polski w dyskusji dotyczącej przyszłości UE oraz wskazał na zasadnicze dla Polski kwestie, wynikające z naszego wstąpienia do UE, tj. otwierające się szanse cywilizacyjne i ekonomiczne, czy wzmocnienie bezpieczeństwa. Tematem wystąpienia redaktora Szymańskiego

była „Rola zaplecza eksperckiego w polityce amerykańskiej. Wnioski dla Polski”. Przedstawił w nim krótką historię ośrodków badających sprawy publiczne i mających wpływ na kształtowanie koncepcji politycznych (na przykładzie USA), oraz możliwości zastosowania ich doświadczeń na gruncie polskim. Redaktor Szymański zaprezentował również niezwykle interesujący w tym kontekście nowy tytuł na rynku wydawniczym, jakim jest „Międzynarodowy Przegląd Polityczny”. Po interesującej, pierwszej części wizyty odbyło się spotkanie gości z władzami Instytutu Studiów Międzynarodowych i przedstawicielami zarządu KWSM.

Agnieszka Kielbaska

Sprostowanie

□ W treści informacji z debaty Koła Wschodnioeuropejskiego Stosunków Międzynarodowych pt. „Stosunki polsko-ukraińskie”, które ukazało się w majowym numerze Przeglądu Uniwersyteckiego, przypadkowo pominięte zostało nazwisko jednego ze współautorów referatu poświęconego polsko-ukraińskiej współpracy militarnej. W celu oddania wszystkim twórcom należnego im uznania, informuję, że współautorami referatu pt. „Polsko-ukraińska współpraca militarna” są dwaj studenci stosunków międzynarodowych: Zbigniew Cierpiński i Łukasz Rucki, a nie jak błędnie podaliśmy, wyłącznie drugi z wymienionych autorów. Za pomyłkę autora i czytelników serdecznie przepraszamy.

Agnieszka Kielbaska
pełnomocnik KWSM ds. PR

HABILITACJE, DOKTORATY

□ Stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymali

28 kwietnia 2003

- dr WITOLD CHARATONIK z Instytutu Informatyki
dr hab. nauk matematycznych w zakresie informatyki – logiki w informatyce,
na podstawie pracy
Więzy mnogościowe

26 maja 2003

- dr MACIEJ MANIKOWSKI z Instytutu Filozofii
dr hab. nauk humanistycznych w zakresie filozofii – historii filozofii,
na podstawie pracy *Filozofia w obronie dogmatu. Argumenty antytryteistyczne Grzegorza z Nyssy na tle tradycji*

□ Stopień naukowy doktora otrzymali

25 kwietnia 2003

- mgr DOROTA KAŻMIERCZAK, doktorantka z Instytutu Politologii
dr nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce,
na podstawie pracy
Mniejszość niemiecka na Ukrainie w latach 1921-1941
Promotor: prof. dr hab. Janusz Kupczak

7 maja 2003

- mgr TOMASZ ZARĘBSKI, doktorant z Instytutu Filozofii
dr nauk humanistycznych w zakresie filozofii,
na podstawie pracy
Rekonstrukcja i analiza koncepcji racjonalności w filozofii Stephena Edelstona Toulmina
Promotor: dr hab. Piotr Dehnel

13 maja 2003

- mgr MAREK KUŹNIAK, doktorant w Instytucie Filologii Angielskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie filologii angielskiej – językoznawstwa,
na podstawie pracy
The aphorism in cognitive-axiological perspective
Promotor: prof. dr hab. Michał Post

- mgr IZABELA PATRYCJA CZELUŚNIAK z Wydziału Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii,
na podstawie pracy
Właściwości katalityczne siedmiokoordynacyjnych kompleksów wolframu (II) i molibdenu (II)
Promotor: prof. dr hab. Teresa Szymańska-Buzar
- mgr IZABELA MARIA SCHMIDT, doktorantka z Wydziału Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii-chemii nieorganicznej, koordynacyjnej,
na podstawie pracy
Modyfikacja rdzenia i rozbudowa kompleksów niklu (II) odwróconej porfiryry
Promotor: dr hab. Piotr Chmielewski, prof. UWr.
- mgr MAGDALENA SAŁDYKA, doktorantka z Wydziału Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii, chemii fizycznej i teoretycznej, spektroskopia molekularna,
na podstawie pracy
Badania spektroskopowe własności kwasu formohydroksamowego i kwasu acetohydroksamowego
Promotor: prof. dr hab. Zofia Mielke
- mgr INGA PETRY, doktorantka z Wydziału Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii organicznej, chemia białek,
na podstawie pracy
Badania struktur białkowych metodami ESI MS
Promotor: prof. dr hab. Zbigniew Szewczuk

15 maja 2003

- mgr PAWEŁ DĄBROWSKI, doktorant z Katedry Antropologii
dr nauk biologicznych w zakresie biologii, antropologii fizycznej, odontologii,
na podstawie pracy
Ocena narządu żucia u dzieci i młodzieży z Wrocławia i okolic
Promotor: dr hab. Krzysztof Boryśławski, prof. UWr.

Z OBRAD SENATU UW_r.

21 maja 2003

Obradom przewodniczył w zastępstwie nieobecnego JM Rektora prof. Jan Kołaczkiewicz, Prorektor ds. ogólnych, który w części uroczystej wręczył akty mianowania na stanowisko profesora.

Prorektor poinformował następnie Senatorów o sprawach związanych z budową nowego gmachu Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego stwierdzając, że 19 maja Uniwersytet Wrocławski podpisał umowę z firmą MITEK S.A. na wybudowanie gmachu Biblioteki Głównej. Odnosił się również do doniesień prasowych o rzekomym zagubieniu dokumentacji przetargowej, oświadczając że takie zdarzenie nie zaistniało. Podstawą złożonego do prokuratury doniesienia był fakt, że pewien fragment dokumentacji w chwili obecnej zawiera najprawdopodobniej inne dane niż zawierał w chwili badania ofert.

W części roboczej Senat mianował na stanowisko

☐ profesora zwyczajnego

prof. dr. hab. HENRYKA CUGIERA w Instytucie Astronomicznym

prof. dr. hab. ANNĘ DĄBROWSKĄ w Instytucie Filologii Polskiej

☐ profesora nadzwyczajnego na podstawie mianowania

prof. dr. hab. MACIEJA GOŁĄBA w Katedrze Kulturoznawstwa

☐ profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony

dr. hab. ZBIGNIEWA OZIEWICZA w Instytucie Fizyki Teoretycznej

☐ profesora nadzwyczajnego na 5 lat

dr. hab. TOMASZA KRUSZEWSKIEGO w Instytucie Historii Państwa i Prawa

dr. hab. CZESŁAWA OLEKSEGO w Instytucie Fizyki Teoretycznej

dr. hab. JANUSZA PAWLIKOWSKIEGO w Instytucie Matematycznym

Senat przyznał

☐ Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. ROMANOWI DUDZIE, rektorowi Uniwersytetu Wrocławskiego w kadencji 1995-1999

dr. JANOWI SADLAKOWI, dyrektorowi Europejskiego Centrum Szkolnictwa Wyższego UNESCO

Senat zmienił

☐ redaktorów serii wydawniczych na kadencję 2002-2005

Senat odwołał redaktora serii *Romanica Wratislaviensia* prof. Edmunda Sikorę i powołał prof. Elżbietę Skibińską-Cieńską

Senat powołał na redaktora serii *Bibliotheca Judaica* dr. Marcina Wodzińskiego

Senat

☐ przyjął opinie prof. Stanisława Grodzkiego z UJ i prof. Henryka Olszewskiego z UAM w Poznaniu i podjął uchwałę w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego prof. JANOWI BASZKIEWICZOWI, prawnikowi z UW

☐ wszczął postępowanie o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego prof. MARKOWI R. D. SEAWARDOWI, specjalście z zakresu lichenologii z Uniwersytetu w Brandford (Wielka Brytania). Recenzję o dorobku naukowym kandydata przygotowuje prof. Maria Olech z UJ oraz prof. Maria Bujakiewicz z UAM w Poznaniu. Promotorem będzie prof. Ewa Bylińska z Instytutu Biologii Roślin UW_r.

Senat utworzył

☐ licencjackie stacjonarne studia muzykologii na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych w roku akademickim 2004/2005

☐ uzupełniające wieczorowe studia magisterskie pedagogiki na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych w roku akademickim 2003/2004

☐ specjalizację – geochemia środowiska i gospodarka odpadami na uzupełniających studiach magisterskich geologii w roku akademickim 2003/2004, na Wydziale Nauk Przyrodniczych

☐ Studium Kultury i Języków Żydowskich przy Instytucie Filologii Polskiej na Wydziale Filologicznym, w roku akademickim 2003/2004

Senat podjął uchwałę dotyczącą

☐ oświadczenia o autorskim wykonaniu pracy dyplomowej Senat Uniwersytetu Wrocławskiego podjął uchwałę w sprawie wprowadzenia zmiany do zarządzenia nr 16/2001 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 kwietnia 2001 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów w Uniwersytecie Wrocławskim. Zarządzenie należy uzupełnić o zapis dotyczący oświadczenia o autorskim wykonaniu pracy dyplomowej, zawierającego sformułowanie:

„...wykonałem /-am/ samodzielnie, pod kierunkiem promotora...”

☐ absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego podjął uchwałę w sprawie uznania absolwentów trzyletnich licencjackich studiów stacjonarnych i zaocznych (specjalność administracja publiczna) Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy, nieprawidłowo zakwalifikowanych jako Studentów Zaocznych Studiów Administracji (jednolitych pięcioletnich magisterskich), za Studentów Zaocznych Uzupełniających Studiów Magisterskich Administracji (dwuletnich policencjackich) na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii.

MUZYKOLOGIA (LICENCJAT) – NOWY KIERUNEK STUDIÓW NA UW_r.

W roku akademickim 2004/2005 uruchomiony zostanie nowy kierunek studiów stacjonarnych – muzykologia. Licencjackie studia muzykologiczne poprowadzi obok kulturoznawstwa Instytut Kulturoznawstwa na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych.

Zakładem Muzykologii kierować będzie prof. Maciej Gołąb z Uniwersytetu Warszawskiego, specjalista w zakresie historii i teorii muzyki XIX i XX w., chopinologii, metodologii badań muzykologicznych, związany z UW_r. od 1991 r.

Do 1 października 2003 obecna Katedra Kulturoznawstwa zostanie przemianowana na Instytut, obsada personalna w Zakładzie Muzykologii zostanie uzupełniona. Zatrudnieni zostaną profesor nadzwyczajny i dwaj adiunkci. Kadra naukowa przygotowuje program studiów i uzupełni aparaturę niezbędną do kształcenia studentów. Studia na tym kierunku rozpoczną się w roku akademickim 2004/2005.

Muzykologia (nauka o muzyce), należąca do grupy nauk o sztuce, jest – podobnie jak historia sztuki – dyscypliną uniwersytecką. Pierwsze katedry muzykologii powstały w Niemczech i Austrii u schyłku XIX wieku, w Polsce – na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (w 1911 r.) oraz Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie (w 1912 r.) Dziś ten elitarny kierunek prowadzony jest w Polsce tylko na trzech największych uniwersytetach – Warszawskim, Jagiellońskim, Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz na dwóch mniejszych uczelniach humanistycznych – Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz Uniwersytecie Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Na uniwersytetach europejskich muzykologia zdominowana jest przez historię muzyki. Taką też tradycję wywodzącą się z modelu muzykologii niemieckiej ma w Polsce.

Do 1945 roku w Uniwersytecie Wrocławskim funkcjonowało jedno z najlepszych seminariów muzykologicznych w Niemczech. Prowadzili je kolejno profesorowie Otto Kinkeldey, Max Schneider i Arnold Schmitz. Placówką kultywującą tradycję przedwojennej muzykologii niemieckiej we Wrocławiu jest założony przez Arnolda Schmitza po II wojnie światowej Musikwissenschaftliches Institut na Uniwersytecie im. Johanna Gutenberga w Moguncji. Od blisko dwudziestu lat jest ona platformą żywej współpracy z polskimi muzykologami, głównie za sprawą prof. Christopha-Hellmута Mahlinga.

W latach 1945-48 działało na Uniwersytecie Wrocławskim seminarium muzykologiczne pod kierunkiem przybyłego z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie prof. Hieronima Feichta. Prof. Feicht borykał się z problemami organizacyjnymi i nie zdołał rozwinąć tego zakładu w placówkę muzykologiczną. Przyczyną była szczupłość kadry naukowej. Ówczesne władze centralne zdecydowały o jej likwidacji w celu skoncentrowania muzykologicznej kadry naukowej w Zakładzie Muzykologii na Uniwersytecie Warszawskim.

W późniejszych latach wracano kilkakrotnie do projektu wznowienia studiów muzykologicznych we Wrocławiu, ostatnio w 1993 roku. Pozostał on jednak w fazie koncepcyjnej. Obecne zaawansowanie przygotowań i możliwość skompletowania dobrze przygotowanego zespołu pracowników pod kierunkiem prof. Macieja Gołęba stwarza szansę na studia muzykologiczne w Uniwersytecie Wrocławskim już w roku akademickim 2004/2005 i na wysoki poziom nauczania.

Katedra Kulturoznawstwa zorganizowała 7 czerwca br. w Oratorium Marianum Międzynarodową Konferencję Muzykologiczną pt. „Muzykologia we Wrocławiu. Ludzie – historia – perspektywę”. Konferencja pod kierownictwem naukowym prof. Macieja Gołęba odbywała się w ramach obchodów 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego i 30 lat uniwersyteckich studiów kulturoznawczych.

W czasie konferencji promowana była książka autorstwa prof. Gołęba pt. *Spór o granice poznania dzieła muzycznego*, Monografie FNP (patrz nowości Wydawnictwa UWr.)

ZŁOTY I JUBILEUSZOWY MEDAL UW^r. DLA DONATORA UCZELNI PROF. BERTHOLDA BEITZA

Profesor Berthold Beitz, przewodniczący Fundacji Alfrieda Kruppa von Bohlen und Halbach, został uhonorowany 23 maja na uroczystości w Sali Senatu Złotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego i Medalem Jubileuszowym Uniwersytetu Wrocławskiego. O zasługach prof. Beitza mówił w przemówieniu okolicznościowym JM Rektor prof. Zdzisław Latajka.

Dodać należy, że prof. Berthold Beitz jako pierwszy Niemiec otrzymał z rąk polskiego premiera najwyższe odznaczenie: Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Profesor Beitz jest m.in. doktorem honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Po uroczystości odsłonięta została tablica pamiątkowa, poświęcona Fundacji Alfrieda Kruppa von Bohlen und Halbach, dzięki której wyremontowane zostało wejście bramne do gmachu głównego naszej uczelni. Na tablicy w wejściu bramnym zamieszczono w języku polskim i niemieckim następujący napis: „Remont budynku bramnego wykonano dzięki funduszom przekazany przez Fundację Alfrieda Kruppa von Bohlen und Halbach”.

Trzy dni później na ręce Rektora UWr. wpłynął od prof. Bertholda Beitza list:

Essen, 26 maja 2003 r.

„Szanowny Panie Rektorze Latajka

W imieniu swoim i mojej żony pragnę Panu serdecznie podziękować za ten wielki dla mnie zaszczyt i gościnność, z którą przyjął nas Pan w ostatni piątek we Wrocławiu. Wielkie wrażenie zrobił na mnie Wrocław i jego Uniwersytet, którego historia staje się znowu postrzegana.

Cieszę się, że Fundacja Alfrieda Kruppa von Bohlen und Halbach miała w tym też swój wkład i pomogła odzyskać gmachowi głównemu Uniwersytetu jego dawny blask.

Chętnie potwierdzę moją słownie złożoną obietnicę, że Fundacja chce wesprzeć finansowo renowację drzwi wejściowych do Auli Leopoldyńskiej. Dlatego w tym celu proszę Pana o informacje dotyczące zakresu zaplanowanych prac remontowych, jak również szacunkowych kosztów.

Panu i Szanownym Senatorom dziękuję jeszcze raz za odznaczenie mnie Złotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego, życząc wielu sukcesów i pozostając z wyrazami szacunku.

Berthold Beitz”

kd

Słowo JM Rektora prof. Zdzisława Latajki

Wielce Szanowne Panie
Wielce Szanowni Panowie

Jestem zaszczycony, że mogę powitać w murach trzechsetletniej Almae Matris Wratislaviensis tak dostojnych Gości na tak niezwyklej uroczystości. Szczególnym zaszczytem jest dla mnie możliwość powitania wśród nas pana profesora Bertholda Beitza wraz z czcigodną Małżonką.

Wdzięczność jest pamięcią serca. My tę naszą wdzięczność chcemy dzisiaj wyrazić szczególnie Człowiekowi w szczególności sposób. Oto społeczność akademicka Uniwersytetu Wrocławskiego postanowiła, decyzją Rady Kapituły, nadać Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego panu profesorowi Bertholdowi Beitzowi. Pan Profesor Berthold Beitz jako przewodniczący Fundacji Alfrieda Kruppa von Bohlen und Halbach wykazał duże zainteresowanie Uniwersytetem Wrocławskim, jego historią i dzisiejszymi potrzebami. Podjął się zgromadzenia pieniędzy wspomagających przygotowania naszej Uczelni do obchodów Jubileuszu trzechsetlecia Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dzięki ofiarnemu wsparciu profesora możliwe było odrestaurowanie i przebudowa wejścia oraz wnętrza budynku bramnego. Sprawa tego remontu od dawna skupiała uwagę władz uczelni, niestety brak środków finansowych nie pozwalał na realizację tych zamierzeń. Dopiero aktywne działania i zabiegi pana profesora pozwoliły na ich szybkie zrealizowanie jeszcze przed kulminacją głównych obchodów jubileuszu Uniwersytetu Wrocławskiego w listopadzie ubiegłego roku. Ale to nie koniec listy zasług tej najbardziej ścisłej, związanej z naszą uczelnią. Pan profesor Beitz jest również inicjatorem i jednocześnie ofiarodawcą stypendiów, które mają na celu wesprzeć pobyt naszych pracowników dydaktycznych i studentów w Uniwersytecie w Bochum.

Mówiąc o zasługach pana profesora Bertholda Beitz, wspominałem, że to ich lista najściślej związana z naszą uczelnią. Niech mi jednak będzie wolno zwrócić Państwa uwagę na postać i biografię pana profesora w nieco szerszej perspektywie, bo to postać i biografia niezwykle.

Pan profesor Berthold Beitz urodził się w 1913 roku, swoją pracę zawodową zaczynał w koncernie naftowym Shella w Hamburgu. W roku 1939 otrzymał nakaz pracy w zakładach nafty w Jasle na terenach okupowanej Polski. To wtedy wraz ze swoją żoną Else uratował kilkaset żydowskich robotnic i robotników przed pewną śmiercią w obozach koncentracyjnych. W roku 1948 został wiceprezesem urzędu okupacyjnego zakładów ubezpieczeniowych Inuda Germania w brytyjskiej strefie okupacyjnej w Hamburgu, od 1949 roku był ich prezesem. W 1952 roku został pełnomocnikiem generalnym koncernu Alfrieda Kruppa und Halbach w Essen. To właśnie na ten okres datuje się działalność profesora Beitz, zmierzająca do odbudowy słynnego koncernu oraz zmiany jego międzynarodowej marki. Zrezygnowano z produkcji broni i uzbrojenia dla celów wojskowych, to pod wpływem działalności Bertholda Beitz przedsiębiorstwo Kruppa zdobyło międzynarodowe zaufanie. Jak potwierdzają badacze, Berthold Beitz stał się wprost mężem opatrznościowym dla koncernu Kruppa, zdobywając nowe rynki zbytu, przede wszystkim w Europie Wschodniej, w Polsce, Rumunii, Bułgarii, na Węgrzech i w dawnym Związku Radzieckim. To nawiązywane przez profesora Beitz stosunki gospodarcze z tą częścią Europy przygotowywały grunt dla polityki Willy'ego Brandta. Nie sposób wyliczyć wszystkich zasług profesora, ale nie można nie wspomnieć o jego działalności w Międzynarodowym Komitecie Olimpijskim czy o wysiłkach na rzecz najtrudniejszego pojednania: niemiecko-żydowskiego i niemiecko-polskiego.

Dzisiaj Uniwersytet Wrocławski wpisuje się na listę tych, którzy są wdzięczni profesorowi Bertholdowi Beitzowi i tę wdzięczność chcą mu wyrazić. Już wcześniej nasza uczelnia wpisała się na listę dłużników Pana Profesora i kierowanej przez niego Fundacji. Będziemy mieli za kilka chwil okazję obejrzeć efekty naszych prac restauracyjnych i dowodnie się przekonać, że przekazane przez Fundację pieniądze zostały dobrze spożytkowane.

Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego niech będzie dla pana profesora dowodem naszej wdzięczności, którą zachowujemy w głębi naszych serc, a manifestujemy dzisiejszą uroczystością.

fot. Jerzy Katarzyński

fot. Jerzy Katarzyński

fot. Tomasz Moskal

Mowa profesora Bertholda Beitza

Magnificencjo,
Szanowny Panie Ambasadrze,
Wysoki Senacie,
Szanowni Państwo

Na początku pragnę serdecznie podziękować Panu, Magnificencjo, szanowni Senatorzy, że przypadł mi w udziale taki zaszczyt, uhonorowanie mnie Złotym Medalem Uniwersytetu Wrocławskiego.

Przed paroma tygodniami Wrocław był miejscem, gdzie szefowie rządów podkreślili wyraźnie chęć do pokoju i porozumienia między ludźmi.

Dzisiejszy dzień jest dla mnie wzruszający, ponieważ z Wrocławiem łączy mnie zgotowane przez los spotkanie. Było to dawno, w 1942 roku, w samym środku wojny. Był to jedyny raz, kiedy byłem w tym mieście – mimo że po wojnie często przyjeżdżałem do Polski.

Jak się potem okazało, pobyt we Wrocławiu był dla mnie decydujący w życiu. Spróbuję Państwu opowiedzieć o tym: Byłem wtedy dyrektorem firmy wydobywającej ropę naftową we wschodniogalicyskim Borysławowie, gdzie śmierć, strach i mordy SS oraz zbrodnie należały do porządku dziennego. Razem z żoną próbowaliśmy wtedy zrobić wszystko, co było możliwe, aby załagodzić ten strach i uratować to, co najbardziej cenne: czyli ludzkie życie. W nie-kórych przypadkach udało się nam to. Było to dla nas zrozumiałe. Nie był to wyraz bohaterstwa, Wtedy byliśmy młodzi i nie myśleliśmy o tym, co robimy.

Nawet nie przeczuwałem, jakie groziło mi niebezpieczeństwo. Doniesiono na mnie, że jestem przyjacielem Polaków i że pomagam Żydom. I zostałem wezwany przez Gestapo do Wrocławia na przesłuchanie. Tak więc przyjechałem do tego miasta w 1942 roku.

Przesłuchanie nie miało żadnych następstw. Dlaczego? W moim życiu jedno bardzo często mi pomagało: szczęście, lub jak Państwo wolą przeznaczenie, opatrność czuwała nade mną. Człowiek, który mnie przesłuchiwał, był to Obersturmbannführer (oficer SS). Znał mnie z młodości z Greifswald. Pokazał mi donos z podpisami Niemców i osób pochodzenia niemieckiego i ostrzegł przed tymi ludźmi. Tak została załatwiona ta sprawa. Mogłem odejść jako wolny człowiek. A mogło to przecież zakończyć się inaczej.

Po wojnie odszukałem go i wstawiłem się za nim. Szczególnie Polska ucierpiała przez tą straszną rozpoczętą przez Niemców wojnę. Po wojnie próbowałem otworzyć drzwi do ludzi tu w Polsce. Gdy po 60 latach, po raz drugi jestem tu we

Odrestaurowane wnętrze budynku bramnego UW.

Wrocławiu i widzę Pana, przyznany mi zaszczyt traktuję jako uznanie dla moich usiłowań zburzenia uprzedzeń między Polakami i Niemcami i zbudowania pomiędzy ludźmi mostu. Trwało to jakiś czas i mimo to jestem zadowolony, że mogę być świadkiem, jak Polska staje się coraz większą częścią Europy – i że ludzie zbliżają się coraz bardziej do siebie.

Uniwersytety wskazywały na to od średniowiecza. Ponieważ cóż jest silniejsze, co przekracza granice i łączy ludzi, jeśli nie nowa wiedza i nowe przekonanie, które powinny do wszystkich należeć i służyć postępowi całej ludzkości. Życzę Państwu dalszego kroczenia tą drogą.

Fundacja Alfred Krupp von Bohlen und Halbach próbowała wesprzeć ze swojej strony zjazd badaczy naukowych. Granice państwowe nie grają tu żadnej roli. Także w tym duchu przyjmuję z wdzięcznością Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego.

Życzę Panu wiele szczęścia i sukcesów w ideach i planach, które powstaną w przyszłości tu na Uniwersytecie Wrocławskim. Serdecznie dziękuję.

(tłum. Anna Białas)

JUWENALIA 2003

W dniach 14-17 maja jak co roku w maju świętowaliśmy Juwenalia 2003. Impreza ta odbyła się pod honorowym patronatem rektora Uniwersytetu prof. Zdzisława Latajki oraz rektora Politechniki prof. Tadeusza Lutego, prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza, Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej oraz Porozumienia Samorządów Studenckich Uczelni Wrocławia.

Od ponad dziesięciu lat uroczyste obchody tego święta rozpoczyna kolorowy pochód przebierańców, złożony z przedstawicieli studentów wszystkich uczelni wyższych naszego miasta, organizacji studenckich oraz przedstawicieli władz uczelni. Trasa pochodu prowadzi z osiedla Domów Studenckich na placu Grunwaldzkim przez główne ulice Wrocławia aż na wrocławski Rynek. W tegorocznym pochodzie wzięła udział rekordowa w historii liczba uczestników określona przez policję na ponad 15 000 osób!!! Na rynku nastąpiło tradycyjne przekazanie na ręce Króla i Królowej Juwenaliów kluczy „do bram miasta” wręczonych przez prezydenta Wrocławia Rafała

Dutkiewicza. W tym roku parę królewską tworzyli: Tomasz Sysło i Dorota Mituniewicz z Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

Po pochodzie i uroczystym rozpoczęciu Juwenaliów wszyscy przenieśli się na Pola Marsowe, na których odbyły się tradycyjne koncerty zespołów rockowych. W tym roku obok takich gwiazd jak Kult, Myslovitz i Blenders wystąpiły również: Ocean, Mold, Habakuk oraz zespoły studenckie.

Ponadto każdego dnia wiele juwenaliowych imprez odbywało się w miasteczku akademickim przy ul. Wittiga. W środę tradycyjnie odbyła się noc grilli połączona z występami kabaretów i zespołów studenckich. Czwartek wypełnił piknik sportowy na stadionie Ślęzy organizowany przez AZS, w piątek na Wittiga odbyła się noc disco polo, natomiast sobota poświęcona była turniejom sportowym.

Piotr Midziak

fol. Piotr Midziak

CHÓR „GAUDIUM” MA 20 LAT

„Jubileusz XX-lecia Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium” jest dobrą okazją, by zwrócić uwagę na aktywne życie kulturalne środowiska akademickiego. Ważnym, a zarazem stałym elementem kultury uniwersyteckiej jest śpiew zespołowy Chóru „Gaudium”, kontynuujący piękne, już 45-letnie tradycje chóralistyki uniwersyteckiej – to słowa wstępu Rektora prof. Zdzisława Latajki do książki – kroniki wydanej z okazji jubileuszu chóru.

„Gaudium” jest jednym z największych chórów mieszanych we Wrocławiu, skupiającym śpiewaków z całego środowiska akademickiego miasta. W dorobku zespołu znajduje się przeszło 300 koncertów z muzyką chóralną a capella i koncerty prezentujące wielkie formy wokallyno-instrumentalne. Chór współpracuje z orkiestrami filharmonicznymi w Polsce. Z Filharmonią Wrocławską wykonał „Stabat Mater” Karola Szymanowskiego i dzieło oratoryjne – „Angelusa” Wojciecha Kilara, pod batutą Marka Pijarowskiego. Jednym z nurtów działalności chóru jest prezentacja dzieł unikatowych, rzadko wykonywanych w Polsce, a do takich należą m.in.: „Liturgia Domestica” Aleksandra Greczaninowa, „Requiem” Luigi Cherubini. W repertuarze chóru jest „Misa Criolla” Ariela Ramirezera oraz pozycje wielkiego repertuaru, choćby IX Symfonia L. Beethovena, „Mesjasz” J. F. Haendla, fragmenty „Requiem” W. A. Mozarta. W maju 2001 roku w konkursie interpretacji chóralnej pieśni religijnej Lucjana Laprusa chór zdobył II nagrodę i nagrodę specjalną za interpretację utworu „Wielkanoc”. Jest laureatem Wrocławskiej Nagrody Muzycznej w kategorii – wydarzenie muzyczne w 2001 roku. W Filharmonii Wrocławskiej uczestniczył w światowym prawykonaniu „Missa Gospel” Włodzimierza Szomańskiego.

Alan Urbanek, dyrygent Chóru „Gaudium” („Radość”), jest absolwentem i pracownikiem wrocławskiej Akademii Muzycznej.

20 lat „Gaudium” w liczbach

Chór występował 411 razy, dał 35 koncertów za granicą. Szczególnie intensywnie zespół występował w 1990 – 37 występów pod batutą Mieczysława Matuszczaka i 2002 – 40 wy-

stępów pod dyрекcją Alana Urbanka. Chórzyści są w przedziale wiekowym 15-70 lat. Śpiewają rodzice z córkami, pięć małżeństw gaudialnych. Najliczniej obsadzone przez chórzystów koncerty: 71 śpiewaków „Gaudium” w „Requiem” Cherubini pod batutą Alana Urbanka (1994) oraz 74 śpiewaków w „Requiem” W. A. Mozarta, zaśpiewanym w ramach VI Koncertu Wielkopostnego pod dyрекcją także Alana Urbanka w 2001 roku. Regularne koncerty z okazji Święta Uniwersytetu, 15 listopada, stanowią podsumowanie całorocznego wysiłku śpiewaczego. Dla patrona – Uniwersytetu Wrocławskiego zespół miał 82 występy i koncerty. 44 koncerty zorganizowano przy różnych patriotycznych okazjach. Przy-

bliżona liczba słuchających to ok. 323 890 osób, w tym 212 700 na „Statio Orbis” z udziałem Papieża Jana Pawła II (1997). Chór liczy 86 osób.

O dwudziestoletniej historii Chóru „Gaudium” Uniwersytetu Wrocławskiego można przeczytać w Księdze Jubileuszowej pt. „Z radością przez XX-lecie”, opublikowanej przez Wydawnictwo Silesia w 2003 r.

ATRAKCYJNA OFERTA CZY KONIECZNOŚĆ

– PRÓBA SPOJRZENIA NA ROZWÓJ SZKOLNICTWA

WYŻSZEGO W KONTEKŚCIE EUROPEJSKIEJ PRZESTRZENI SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

(EUROPEAN HIGHER EDUCATION AREA)

WYSTĄPIENIE DR. JANA SADLAKA, DYREKTORA EUROPEJSKIEGO CENTRUM SZKOLNICTWA WYŻSZEGO (CEPES) UNESCO NA POSIEDZENIU ZGROMADZENIA PLENARNEGO KRASP W UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM, 14 LISTOPADA 2002 R.

Szanowny Panie Przewodniczący
Dostojni Rektorzy Członkowie KRASP-u
Szanowni Goście

Jestem zaszczycony zaproszeniem do podzielenia się z Państwem kilkoma obserwacjami i refleksjami odnośnie do rozwoju szkolnictwa wyższego, w kontekście tendencji, które determinują jego obecny i przyszły kształt, ze szczególną uwagą, lub przez pryzmat, megaprojektu, którego celem jest utworzenie do roku 2010 Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego – the European Higher Education Area. Sprawowana przeze mnie obecnie funkcja niewątpliwie ułatwia mi obserwację „z bliska” tego, co dzieje się w zakresie nauki i polityki naukowej, zwłaszcza na arenie międzynarodowej. Może niektóre z przytoczonych przeze mnie argumentów nie tylko zainteresują Państwa, ale również mogą okazać się w miarę przydatne w Państwa własnych przemyśleniach, co będę poczytywał za zaszczyt.

Europejski model zmian prawie zawsze charakteryzuje się tym, że zaczyna się od wielkiej idei, a później poszukuje się właściwych organizacyjnych form i praktycznych rozwiązań... no i oczywiście ma miejsce spieranie się co do detali i obrony głównie własnych, narodowych lub grupowych, interesów. Czyli, najpierw porozumiewamy się co do idei, a z problemami, które i tak na pewno będą, będziemy sobie radzić później. O dziwo, jak na razie, takie podejście jakoś funkcjonuje, pod warunkiem, że idea jest chociaż trochę na miarę czasów i ma ona wystarczające polityczne poparcie, oraz że mieści się w organizacyjnych możliwościach tych, którzy mają idee wprowadzać w życie... I tak zaczęto, na przykład, od „Wspólnoty węgla i stali”, a nie od wprowadzenia wspólnej waluty. Może i z tego powodu kilkakrotnie podejmowane projekty utworzenia megaeuropejskiego uniwersytetu nie wykroczyły poza stadium wstępnych studiów, a bardziej realistyczne projekty, jak na przykład ERASMUS, pomimo pewnych słabości, przyczyniły się w dużej mierze do europeizacji szkolnictwa wyższego na naszym kontynencie.

Możemy wiele mówić o deficycie społecznego poparcia dla instytucji, które czasami z nonszalanckim uproszczeniem określamy jako „Bruksela”. Wynika to w dużej mierze z braku jasności co do celu i „instytucyjnych rozwiązań” odnośnie do

integracji europejskiej. Ale osobiście twierdzą, że ten pragmatyzm pozwolił na realizację wielu ważnych paneuropejskich projektów, takich jak na przykład „Obszar Schengen”, czy też stopniowy postęp w zakresie tworzenia się „europejskiej polityki zagranicznej”. A teraz wszystko wskazuje na to, że Europa „dojrzała” do podjęcia planu stopniowej integracji w zakresie oświaty i nauki. To dojrzwienie zostało przyspieszone, kiedy wystarczająco duża część polityków i innych grup nacisku stwierdziła, że chociaż Europa nadal przoduje w wielu gałęziach przemysłu, to istnieją konkretne dowody, że potencjał intelektualny i atrakcyjność edukacyjno-badawcza Europy maleje w czasach, kiedy wiedza, zdolności tworzenia i adaptacji nowych technologii, mobilność zawodowa i potencjał ludzki (*human capital*) są bardziej istotne dla przyszłości ekonomicznej i sprawnie funkcjonującego społeczeństwa niż kiedykolwiek przedtem.

Niewątpliwie ten stan musiał zostać zauważony przez decydentów w Unii, i śmiem twierdzić, że bez tego „dzwonka” nie byłoby miejsca na tak szeroko zakrojoną inicjatywę, jaką jest niewątpliwie podpisana w czerwcu 1999 roku w Bolonii – Deklaracja Bolońska, która została poszerzona o postanowienia przyjęte na Praskim Szczyście Szkolnictwa Wyższego w maju 2001. Z punktu widzenia organizacji, którą reprezentuję, należy podkreślić, że jest godne poparcia, iż idea tworzenia Europejskiej Przestrzeni Edukacyjnej wybiega poza ramy państw członkowskich Unii. Tak zwane „zewnętrzne konsekwencje Procesu Bolońskiego” (*External dimension of the Bologna Process*) stanowią ważną i chyba najbardziej atrakcyjną paneuropejską inicjatywę ostatnich lat.

Szanowni Państwo

W czasie, który mam do dyspozycji, chciałbym zwrócić uwagę Państwa na te tendencje rozwoju szkolnictwa wyższego, które bezpośrednio lub pośrednio będą wpływać na realizację Projektu Bolońskiego. Mam tu na myśli ilościowe zmiany w populacji studentów i organizacji studiów oraz te aspekty globalizacji, które w sposób dosyć radykalny wkraczają do szkolnictwa wyższego.

Zacznę od pokazania Państwu danych statystycznych obrazujących rozwój szkolnictwa wyższego w ostatnich kilku latach, zwłaszcza jeśli chodzi o populację studentów oraz kierunku spodziewanych zmian:

Table 1. Number of students (1995-2000).

- Jeśli chodzi o państwa Unii Europejskiej, to obserwujemy: stagnację lub spadek liczby studentów w takich państwach, jak Austria, Francja, Niemcy, Włochy, Belgia, Holandia, Hiszpania. Wzrost liczby studentów w Danii, Finlandii, Grecji, Portugalii, Szwecji.
- Na tym tle w państwach, które wspólnie z Polską wejdą do Unii, obserwujemy znaczny wzrost liczby studentów, a fenomenalny wręcz wzrost liczby studentów, jaki miał miejsce w ciągu ostatnich lat w Polsce, można tylko zanotować w przypadku Łotwy.

Table 2. Number of students in Central and Eastern Europe in public and private higher education institutions.

- Przedstawione w tej tabeli dane pokazują, jak ważną rolę odgrywają prywatne uczelnie w zakresie podaży usług edukacyjnych na szczelbu szkolnictwa wyższego w trzech państwach: Polsce, Rumunii i Estonii.

Uważam, że powstanie sektora prywatnego jest jednym z najważniejszych osiągnięć, jeśli chodzi o systemowe rozwiązania, jakie wnoszą te państwa do europejskiego szkolnictwa wyższego. Oczywiście mam tu na myśli te prywatne uczelnie, których misją jest w zgodzie z nadrzędną zasadą, którą jest publiczna funkcja szkoły wyższej niezależnie od formalnego jej tytułu własności. Jest sprawą regulacji prawnej, aby relacje między uczelniami publicznymi i prywatnymi były tak ułożone, aby służyły jednemu i drugiemu w realizacji tej nadrzędnej misji. Regulacja ta jest ważna nie tylko w kontekście procesów integracyjnych, ale także ze względu na coraz

bardziej widoczną strukturalno-demograficzną zmianę sytuacji na rynku usług edukacyjnych w Polsce, na którym wkrótce nastąpi „nasylenie” zapotrzebowania na typową formę – pełne studia wyższe. Uważam, że nawet jeśli nie do końca jest ten rynek zaspokojony, to należy zastanowić się, czy nie należałoby podjąć odpowiednich kroków, podobnych do tych, jakie ostatnio podjęto w Wielkiej Brytanii, gdzie w obliczu podobnej sytuacji wyraźnie powiedziano, że potrzebny jest wzrost stopy scholarizacji na szczelbu szkolnictwa wyższego do 50 procent tradycyjnej grupy, tzn. populacji w wieku 18-22 lat. Na marginesie, chciałbym dodać, że wskaźnik ten dla Unii Europejskiej nie przekracza 40 procent.

Przy tej okazji chciałbym dodać, że jeśli jeszcze pozostaje do rozwiązania kilka problemów dotyczących wzajemnego uznawania dyplomów, a w konsekwencji także uznawania kwalifikacji zawodowych, to „Edukacja i Kształcenie” (włączając w to również „Naukę”) jest chyba obszarem, w którym państwa ubiegające się o członkostwo w Unii Europejskiej mają najmniej problemów, jeśli chodzi o spełnienie wymogów integracyjnych. Co nie oznacza, że można się zadowolić *status quo*.

W kontekście wspomnianego wyżej problemu stopnia scholarizacji na szczelbu studiów wyższych tradycyjnej grupy wieku 18/19-22/23 oraz ewentualnego „nasylenia” zapotrzebowania na studia wyższe, chciałbym zwrócić uwagę Państwa na bardzo ważne zmiany, jakie zachodzą w Stanach Zjednoczonych. Dotyczą one przede wszystkim zjawiska szybkiego wzrostu liczby dorosłych studentów (*adult students*). Według ostatnio przeprowadzonych przez American Council of Education analiz (największej i najbardziej reprezentatywnej organizacji reprezentującej wszystkie typy szkół wyższych w Stanach Zjednoczonych) w całej populacji amerykańskich studentów zaledwie 25 procent należy do tej tradycyjnej grupy wiekowej, ale ich kształcenie wymaga około 60 procent potencjału nauczycieli akademickich. Konsekwencje takiego składu populacji studentów są ogromne – zarówno w skali sali wykładowej czy laboratorium, jak i na poziomie całego systemu szkolnictwa wyższego.

Jak to ma zazwyczaj miejsce w sprawach dotyczących całego szkolnictwa wyższego, nie da się pominąć problemu finansowania uczelni, studiów i studentów. Sprawy te, jak na razie, są poza problematyką Procesu Bolońskiego. W pewnej mierze unikanie tej problematyki ma swoje wytłumaczenie w pragmatyzmie projektów europejskich, o którym wspominałem na początku swojego wystąpienia. Ale jest to problem, którego nie da się uniknąć na dłuższą metę, bo przy obecnym reżimie regulującym jego finansowanie, szkolnictwo wyższe nie będzie w stanie spełniać roli, jakiej oczekuje od niego społeczeństwo, a poszczególne uczelnie nie będą w stanie uczestniczyć w coraz to bardziej międzynarodowym świecie studiów i badań, który charakteryzuje się również tym, że często z tym samym partnerem współpracujemy, ale jednocześnie konkurujemy w zależności od problemu czy kontekstu.

Coraz częściej i dobitniej na ten temat wypowiadają się rektorzy prestiżowych uczelni, których punkt widzenia zbliżony jest do tego, jaki niedawno wyraził Sir Richard Sykes, Rektor Imperial College London [THES, 18 October 2002], który stwierdził:

„Prestigious universities cannot rely on government funding to provide the resources necessary for them to enhance or even maintain their academic standards in an international marketplace. A mass tertiary system makes it possible for any government to fund elite institutions at the rate required”.

A koszty funkcjonowania na odpowiednim poziomie wyższej uczelni są ogromne... nie muszę tego udowadniać w tym gronie. Przytoczę tylko wielkość, jaką przedstawił niedawno na konferencji EUA w Zurychu, dr David Ward, Prezydent wcześniej już wspomnianej American Council of Education, który stwierdził, że dla właściwego funkcjonowania uniwersytetu, w którym reprezentowane są wszystkie główne naukowe dyscypliny, tzw. *Comprehensive university*, potrzebna jest rocznie suma pomiędzy 1,5 a 1,8 miliarda dolarów. I że Stany Zjednoczone stać „tylko” na nie więcej aniżeli 30 takich uczelni.

Dostojni Członkowie KRASP,
Drodzy Goście

Rozumiem i akceptuję argument, że „szkolnictwo wyższe” należy traktować jako dobro społeczne, to, co określa się w języku angielskim pojęciem „public good”, co nie oznacza jednak, że „studia wyższe” mają być bezpłatne. Moim zdaniem poszukiwania rozwiązań powinny iść w kierunku zabezpieczenia równości w dostępie do studiów... do równego startu, a nie obrony grupowych interesów.

Często przeciwnicy opłat za studia wyższe argumentują, że ich wprowadzenie negatywnie wpływa na dostępność do studiów wyższych. Prowadzone na ten temat badania pokazują, że „brak pieniędzy” jest ważnym czynnikiem, jeśli chodzi o decyzję o podjęciu lub niepodjęciu studiów wyższych. Ale jak pokazują, na przykład, opublikowane niedawno wyniki sondażu przeprowadzonego wśród kanadyjskich absolwentów szkół średnich, którzy nie podjęli studiów wyższych, jest kilka innych nie mniej ważnych przyczyn takiej decyzji.

Z kolei rozpatrując argument, że opłaty za studia negatywnie wpływają na wyrównywanie szans dla osób o niskim dochodzie, to proszę wziąć pod uwagę przykład Irlandii, która w 1997 roku zaniechała pobierania czesnego. Ostatnio przeprowadzone badania nie pokazały, aby wśród studentów wzrósł udział osób z rodzin o niskim dochodzie.

W dyskusji na temat odpłatności za studia bardzo ważny jest argument odnośnie do możliwości zatrudnienia i zarobków absolwentów wyższych uczelni. Jeszcze raz korzystając z przykładu Kanady i innych państw OECD, wyraźnie widać, jak znaczące jest to, co ekonomiści określają jako „private rate of return”. Wniosek jest jasny – „opłaca się zainwestować w studiowanie”. Oczywiście takie rozwiązanie musi obejmować również system stypendiów, kredytów bankowych, voucherów, odpisów podatkowych dla pracodawców itp. Ja bym dodał, że „opłaca się opłacić za studia” – nie tylko z punktu widzenia przyszłych korzyści ekonomicznych wynikających z uzyskanych przez studia kwalifikacji, ale też i wyższym uczelniom, jak i społeczeństwu jako takiemu. Bez wspólnego i właściwie rozłożonego wysiłku w finansowanie szkół wyższych nie da się zapewnić ani właściwego poziomu nauczania, ani warunków studiów, czy prowadzenia na właściwym poziomie badań. Obserwacja ta ma się w równej mierze do wyższych uczelni w Polsce jak i wielu innych państw uczestniczących w Procesie Bolońskim. I jest to tylko sprawą czasu, kiedy problematyka ta wymagać będzie dosyć radykalnych zmian.

Szanowni Państwo

Określenie „globalizacja” weszło już do potocznego języka i nawet jeśli staje się coraz bardziej „słowem wytrychem” aniżeli w miarę precyzyjnym pojęciem, to prawda jest, że mamy obecnie do czynienia z zupełnie nowymi zjawiskami i wynikającymi z nich problemami. Sam kilkakrotnie na ten temat już się wypowiadałem w odniesieniu do sfery szkolnictwa wyższego i nauki. Jednym z takich zjawisk jest rozwój tzw. kształcenia ponad granicami (Transnational education), co można również interpretować jako „uczenie się w innym kraju niż siedziba uczelni”. Bardziej precyzyjne określenie tego fenomenu zostało sformułowane we wspólnie opublikowanym w roku 2000 przez UNESCO – CEPES i Radę Europy dokumencie *Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education*, które określa TNE jako:

„All types of higher education study programs, or sets of courses of study, or educational services (including those of distance education) in which the learners are located in a country different from the one where the awarding institution is based”.

Formy, w jakich TNE występuje, mogą przybrać różnego rodzaju konteksty organizacyjne, w których najczęściej mamy do czynienia z:

- związanymi programami studiów, tzw. twinning study programs;
- tworzeniem za granicą filii i oddziałów, tzw. branch campuses;
- zagranicznym licencjonowaniem programów studiów, tzw. franchising arrangements;

- oraz coraz częściej występującym umiędzynarodowieniem programu studiów oferowanych via Internet.

W naszym Centrum mamy już dość zaawansowane prace nad stworzeniem bazy danych europejskich i amerykańskich instytucji oferujących (*providers*) tego rodzaju programy studiów. W obecnym stadium obejmuje ona około 100 instytucji, które oferują 140 różnego rodzaju programów studiów. Jak więc widać, jest to już dosyć pokaźne zjawisko. O aktualności świadczy na przykład fakt, że problem ten został ujęty w opublikowanej niedawno przez MEN „Strategii rozwoju szkolnictwa wyższego do roku 2010”.

Jest kilka argumentów, które przemawiają za popieraniem tego rodzaju formy usług edukacyjnych, z których najważniejszy jest brak atrakcyjnej oferty edukacyjnej w ramach danego narodowego systemu szkolnictwa wyższego. Ale jest też szereg zastrzeżeń i niebezpieczeństw, jeśli nie podjęte zostaną właściwe kroki zwłaszcza odnośnie do wiarygodności i jakości tego typu oferty edukacyjnej.

Zainteresowanie sprawą TNE nabrało ostatnio nowego znaczenia w kontekście negocjacji, jakie mają obecnie miejsce, prowadzonych w ramach Światowej Organizacji Handlu (World Trade Organization), kolejnej rundy, której celem jest dalsza liberalizacja handlu i usług, tzw. GATS, w ramach którego pewna grupa państw wywiera presję, aby uznać szkolnictwo wyższe za jeden z elementów światowego rynku usług. Jeśli takie stanowisko zostanie zaakceptowane przez stronę polską, to oczywiście jego konsekwencją będzie nie tylko zwiększenie, ale zwłaszcza umiędzynarodowienie konkurencji na polskim rynku edukacyjnym.

W tym kontekście zupełnie nowy wymiar zyskuje sprawa roli mechanizmów i instytucji, które same nie ucząc, jedynie potwierdzają (certyfikują), na określony czas lub na stałe, minimum potencjału akademickiego i organizacyjnego danej szkoły. To znaczy muszą mieć licencję – akredytację. W kontekście Procesu Bolońskiego preferuje się [jak na razie] współpracę pomiędzy odpowiednimi organizacjami i władzami, w celu większej zgodności w zapewnieniu jakości i akredytacji. Znacznie bardziej zaawansowana jest natomiast wymiana informacji o funkcjonowaniu systemów szkolnictwa wyższego i poszczególnych uczelni. Ale jest to tylko część działań, jakie nas wszystkich czekają – poszczególne uczelnie, organizacje takie jak KRASP, dobrze reprezentujące interesy szkół akademickich, ministerstwa, różnego typu organizacje międzynarodowe, jeśli faktycznie ma dojść do realizacji Europejskiej Otwartej Przestrzeni Edukacyjnej.

Dostojni Rektorzy,
Szanowni Goście

Jeden z pierwszych wywiadów po wyborze na Rektora, jakiego udzielił Profesor Latajka, gospodarz naszej konferencji, odbywającej się w ramach Jubileuszu 300-lecia *Universitas Wratislaviensis* [korzystam z okazji i przekazuję w imieniu UNESCO serdeczne okolicznościowe życzenia] został zatytułowany „Uniwersytet nie może czekać”. Uważam, że to stwierdzenie Szanownej Magnificencji odnieść można nie tylko do niektórych pilnych spraw dostojnej Jubilatki, ale także do wielu problemów szkolnictwa wyższego w naszym kraju jak i na naszym kontynencie.

Poszukiwanie „poprawnego systemu oświaty”, to jest takiego na miarę europejskich – demokratycznych ideałów, jest szczególnie ważne, jeśli „ma się udać” integracja europejska, która tym się różni od innych integracyjnych inicjatyw takich jak, na przykład, NAFTA, że obejmuje ona nie tylko sferę ekonomiczną, ale także sferę polityczną, społeczną i kulturową. Tak szeroka i ambitna wizja ma szansę realizacji tylko wtedy, jeśli oprze się na „czynnym udziale” możliwie najszerszej części europejskiego społeczeństwa i poszerzaniu obszaru wspólnych wartości. W przeciwnym razie będzie zdominowana przez sprawy wielkości składek wnoszonych do wspólnego budżetu i podziału subsydiów. W tym kontekście, oraz biorąc pod uwagę wcześniej przedstawione problemy szkolnictwa wyższego, nie ulega dla mnie wątpliwości, że docelowo zamierzone utworzenie Europejskiej Przestrzeni Szkolnictwa Wyższego jest nie tylko atrakcyjną ofertą, lecz także dobrze widzianą koniecznością.

Z BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ

PREZENTUJEMY ZBIORY BU

Oddział Zbiorów Kartograficznych

W Oddziale Zbiorów Kartograficznych Biblioteki Uniwersyteckiej są gromadzone, opracowywane i udostępniane atlasy, mapy, plany i widoki miast oraz globusy. Zbiory uzupełnia pomocniczy księgozbiór zawierający fachową literaturę i czasopisma z zakresu kartografii, a także wszelkie materiały pomocnicze jak słowniki geograficzne, bibliografie, biografie, encyklopedie itp. Terytorialnie, czasowo i językowo zbiór nie jest ograniczony. Obecny zbiór kartograficzny liczy ponad 12 tys. 300 jednostek inwentarzowych (wydawniczych) tj. 20 tys. jednostek liczonych w woluminach atlasów i map, w tym map sekcyjnych.

Profil gromadzenia tutejszych zbiorów został częściowo narzucony przez ich proveniencje. Mają one swoje korzenie w XVI-wiecznej Bibliotece Thomasa Redigera z Kolonii, później przekazanej do Wrocławia, gdzie weszła w skład dawnej Biblioteki Miejskiej. Analiza proveniencji wykazała pochodzenie zbiorów także z dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej, bibliotek książęcych, dworskich, jak również z bibliotek szkolnych i innych instytucji. Po II wojnie światowej preferowane są zakupy obejmujące polonica i silesiaka kartograficzne. Tematyka dot. proveniencji poloników i silesiaków opisywanej kolekcji ujęta została w publikacjach: *Polonica zagraniczne w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu*. Wrocław 1998 (K. Szykuła, M. Stryjewska, *Zbiory kartograficzne*, s. 172-187), a wcześniej w: K. Szykuła, *Zbiory kartograficzne Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*. Wrocław 1978, jak również w książce: K. Szykuła, E. Szykiewicz, *Mapy ziem dawnej Polski w wybranych atlasach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*. Warszawa 1993 oraz w artykule K. Szykuła: *Dawne mapy Śląska jako źródło informacji* (Roczniki Biblioteczne 1988, R. 32, Z. 1, s. 141-161). Publikacje na temat pozostałych zbiorów znajdują się na stronie internetowej Oddziału.

Najstarszym oryginalnym atlasem (z kartografii średniowiecznej Biblioteka posiada jedynie wydania facsimilowe), znajdującym się tutejszym w Oddziale Starych Druków, jest *Geografia* Ptolemeusza, w redakcji Donnusa Nicolausa Germanusa, z 1482 r., wydana w Ulm, w drzeworycie, na pergaminie, w pergaminowej oprawie, z wytłoczonym na niej supereklibrisem Thomasa Redigera (I wydanie, miedziorytowe z 1477 roku zaginęło podczas wojny). W *Centralnym Katalogu Zbiorów Kartograficznych* pod redakcją Mariana Łodyńskiego *Geografia* z 1482 roku wymieniona jest jako pierwsza, czyli jest najstarszym atlasem w Polsce. Oprócz naszego egzemplarza trzy pozostałe znajdują się w Bibliotece PAN w Kórnku, w krakowskiej Bibliotece Jagiellońskiej oraz we wrocławskiej Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. W zbiorach znajduje się również rzymska redakcja Marco Beneventano *Geografii* Ptolemeusza, z 1508 r., ważna ze względu na zawartą w niej mapę Środkowej Europy Mikołaja z Kuzy, na której to mapie terytorium Polski opracowane zostało przy udziale pierwszego kartografa polskiego Bernarda Wapowskiego, z uwzględnieniem również wiadomości pochodzących od Jana Długosza. Jest to niezwykle rzadka redakcja – oprócz naszego egzemplarza w Polsce zachował się jeszcze tylko jeden, w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

W całej kolekcji atlasów wiodącą grupę stanowią atlasy XVI-XVIII wieku, zajmujące pod względem wielkości zbioru czołowe miejsce w Polsce, co uwidocznione zostało w tabeli zamieszczonej we wspomnianym centralnym katalogu. Znaczna część tej kolekcji z powodu proveniencji znajduje się w Oddziale Starych Druków tutejszej Biblioteki, lecz zostały one również opracowane pod kątem kartografii i posiadają swoje karty w katalogu Oddziału Kartograficznego.

Drugą wyróżniającą się kolekcję w zbiorach kartograficznych stanowią tzw. atlasy sztuczne, tj. oprawne zbiory map, planów i widoków, będące wydawniczo niezależnymi jed-

nostkami, dobranymi i ułożonymi przeważnie przez prywatnego kolekcjonera, dlatego też kryją one w sobie nierzadko unikat. Najcenniejszym z atlasów tego typu w tutejszej kolekcji jest 7-tomowy zbiór ojca i syna – Zachariasza i Amadeusa Machnizkich (1000 map, planów i widoków), ze szczególnie cennym tomem piątym, zawierającym prawie kompletną kolekcję dotyczącą Śląska. Łącznie we wszystkich tutejszych atlasach sztucznych znajduje się ponad 1900 jednostek inwentarzowych: map, planów i widoków miast.

Zapoczątkowaną w latach 70. wyodrębnioną kolekcję stanowią mapy topograficzne i inne wieloarkuszowe, systematycznie uzupełniane drogą kupna antykwarycznego, włączając w to również współcześnie wydawane mapy tego typu. Łącznie zbiór dawnych map topograficznych liczy obecnie ponad 4500 arkuszy, do tej liczby dodać należy jeszcze ponad 2500 sekcji obecnie wychodzących map Polski w skalach: 1:10 000, 1:50 000 oraz 1:100 000.

Pomimo pożogi wojennej – omawiany zbiór wciąż kryje w sobie wiele niespodzianek, odkrywanych podczas prowadzonych badań. Dzięki możliwości prezentacji zbiorów podczas krajowych i międzynarodowych sympozjów, odkryto w ostatnich latach wiele rarytasów, a nawet unikatów. Większość z nich „ukryta” była właśnie we wspomnianych już wcześniej atlasach sztucznych, ponieważ właściciele poszczególnych kolekcji w miarę możliwości starali się gromadzić najcenniejsze mapy, plany i widoki interesującego ich regionu czy terytorium. I tak do rarytasów kartograficznych BUWr. należą, oprócz wspomnianych wyżej dwóch wydań *Geografii* Ptolemeusza, rękopiśmienny atlas Battisty Agnese z ok. 1540 r. (egzemplarz przechowywany w Oddziale Rękopisów), mapa Rosji Anthony'ego Jenkinsona, odkryta i zakupiona dla Biblioteki w 1987 r., opatrzona datą 1562, a także nosząca tę samą datę panorama Pragi wykonana przez dwóch praskich drukarzy Jana Kozla i Michaela Peterle. Do tzw. białych kruków należą: też pierwsze z czterech majowych wydań Atlasu Abrahama Orteliusa z 1570 r. (egzemplarz w Oddziale Starych Druków), pierwsze wydanie mapy Moraw Jana Amosa Comensky'ego, z 1664 r., francuska alegoryczna ścienna mapa świata z lat 1566/67, której autorem jest Pierre Eskrich, drugie odbicie z drzeworytowego klocka mapy Śląska Martina Helwiga z 1605 r. (pierwsze odbicie z 1561 r. zaginęło podczas II wojny światowej) i kolejne odbicie z 1776 r. wraz z załączonym Komentarzem z roku 1564, mapy trzech księstw śląskich Fridericusa Khünoviusa: Jaworskiego, Legnickiego i Świdnickiego, dwa widoki Karłowych Warów Henricusa Fratera i Johanna Schindlera z lat 1647 i 1652 r., plan podkopów Wiednia od południa Daniela Suttingera z 1683 r., widok oblężenia Budy z 1686 r. Martina Lercha i Johanna Jakoba Hofmanna, wykonany na podstawie rysunku Justusa van der Nypoort, sekcyjny plan Paryża z ok. 1740 r. Michaela Etienne Turgota i Louisa Breteza, plan ogrodów Lipska Davida Schatza i Paula Christiana Zinke z ok. 1705 r., *Atlas krain polskich* Jędrzeja Słowaczynskiego z 1844 r., *Atlas statystyczny Polski* Stanisława Platera z 1827 r. i inne. Lista tych interesujących obiektów niewątpliwie będzie rosła w miarę prowadzonych dalszych prac badawczych nad zbiorem.

W okresie II wojny światowej, w ramach akcji zabezpieczania księgozbiorów dawnej Biblioteki Uniwersyteckiej i Miejskiej, zbiory kartograficzne wywieziono do Gruszowa w powiecie świdnickim, Borowiny Szprotawskiej w powiecie szprotawskim oraz umieszczono je w kościele Bożego Ciała w Szprotawie. W wyniku pożogi wojennej zaginęło wiele cennych pozycji dzieł kartograficznych. Mimo ich braku w obecnej kolekcji warto wspomnieć chociaż o niektórych z nich, ponieważ one również tworzą historię. I tak np. z dawnej Biblioteki Miejskiej i Uniwersyteckiej zaginęły: I odbicie z drzeworytowego klocka mapy Martina Helwiga, z 1561 r., mapy Gerarda Mercatora: Europy z 1554 r. i świata z 1569 r., oryginał pierw-

szego planu Wrocławia z 1562 r., autorstwa ojca i syna o tym samym imieniu i nazwisku – Barthel Weiner, a także I bolońskie wydanie atlasu Claudiusa Ptolemeusza z 1477 r., I wydanie dzieła Joannesa Hontera z 1530 r. i wiele innych, o których czytamy w różnych pracach przedwojennych, np. w artykule: R.V. Tooley, *Maps in Italian Atlases of the Sixteenth Century being a comparative list of the Italian maps by Lafreri, Forlani, Duchetti, Bertelli and others, found in atlases*. Imago Mundi III, 1970, s. 12-47, dotyczącym cennej kolekcji map włoskich kartografów.

Historia powojenna kolekcji jest wpisana w dzieje obecnej Biblioteki Uniwersyteckiej, utworzonej z połączenia wszystkich wymienionych wyżej zbiorów. Oddział Zbiorów Kartograficznych, wtedy jeszcze pod nazwą Gabinet Kartograficzny, powstał nieco później niż sama biblioteka, bo w 1949 r. W 1958 r. przeniesiony został do budynku „Na Piasku”, przy ul. św. Jadwigi.

Obecnie zbiory kartograficzne BUWr., zarówno ze względu na swoją tradycję, jak i wartość, należą – nie tylko w Polsce, ale także na świecie – do bardziej liczących się kolekcji.

Krystyna Szykuła

Z WIZYTĄ W BIBLIOTECIE AUSTRIACKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

W zaciśniętym wschodnim skrzydle głównego gmachu Uniwersytetu Wrocławskiego odwiedzamy z okazji zbliżającego się, już jubileuszowego, dziesiątego Festiwalu Muzyki Wiedeńskiej, Bibliotekę Austriacką, w której aktualnie trwa pokaz szkiców scenicznych z *Barona cygańskiego*, austriackiego kompozytora Johanna Straussa, wciąż zachwycającego swym blaskiem ekspresji i muzycznej pasji.

Kierownik biblioteki, kustosz mgr Dalia Żminkowska prezentuje zbiór ok. 7500 woluminów druków zwartych, 49 tytułów czasopism, zgromadzone kasety wideo i magnetofonowe oraz broszury informacyjne z dziedziny literatury pięknej, literaturoznawstwa, polityki, historii, prawa, psychologii, filozofii i sztuki. Przypomina, że Biblioteka Austriacka została otwarta

festiwalu imprez towarzyszących, zresztą zgodnie z tendencją łączenia wielu dyscyplin sztuki z tej okazji, przyczyni się do rozszerzenia wymiany kulturalnej między artystami obu krajów i stworzy sposobność do organizowania wieczorów autorskich, na których to będzie można poruszać wszelkie problemy artystyczne współczesnej twórczości w ramach ustalonego programu zagadnień estetyki. Jak można sądzić z wielu inicjatyw uniwersyteckich, w tym również z pokazów prac malarskich w Bibliotece Wydziału Nauk Społecznych przy ulicy Koszarowej, młodzież akademicka żywo uczestniczy w takich imprezach. Obecny pokaz szkiców scenicznych w naszej bibliotece artysty plastyka mgr. Ryszarda Nałęcz-Jaweckiego, podpisującego swoje prace najary, wychodzi naprzeciw temu

15 listopada 1992 r. przez wicekanclerza Austrii dr. Erharda Buska w obecności ówczesnego rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Wojciecha Wrzesińskiego i ministra szkolnictwa prof. Romana Dudy. Ze strony austriackiej obecni byli ambasador Republiki Austrii dr. Gerhard Wagner i konsul generalny dr. Emil Brix. Było to ważne wydarzenie w życiu kulturalnym i naukowym naszego miasta. Obecnie, już w nowym dziesięcioleciu działalności biblioteki, gdzie wyliczenie instytucji, z którymi współpracuje biblioteka, zajęłoby tu wiele miejsca, widocznym i trwałym znakiem aktywności staje się X Festiwal Muzyki Wiedeńskiej. Szczegółowy program koncertów jest w trakcie opracowania i jak zwykle ten międzynarodowy festiwal włączony w obchody Dni Austrii we Wrocławiu przekroczy granice miasta. Z pewnością odbędą się koncerty również na terenie Dolnego Śląska. Włączenie do programu muzycznego

wezwanu. A oto co w tej materii i na temat zagadnień estetyki współczesnej ma do powiedzenia sam autor tego pokazu, tym bardziej że przygotowuje obronę swojej rozprawy doktorskiej pod kierunkiem prof. Ryszarda Rózanowskiego na temat „Koncepcja twórczości artystycznej w ujęciu Władysława Stróżewskiego”.

Cały Wiedeń za czasów Johanna Straussa fascynował się jego muzyką. Maestro często z jednego występu pojawiał się w tym samym dniu w innych salach koncertowych. Afisze o kolejnych spotkaniach z muzyką sprawiały publiczności dylemat, dokąd zdecydować się pójść, a prasa pełna była doniesień, recenzji i polemiki o muzyce. Otóż takim widzę Wrocław. Imprezy, koncerty i festiwale obecne są niemal przez cały rok. A pomimo to panuje niedostatek orientacji spojrzenia na współczesną działalność artystyczną. Toteż proponuję wiodący temat cyklu spotkań przy okazji takich imprez, kiedy

panuje ku temu sposobny klimat, a mianowicie *szkic jako pogranicze sztuki i twórczości artystycznej*. Wiodący w tym znaczeniu, że obliuguje do zadekretowania, czym jest sztuka i sama twórczość artystyczna, albowiem do tego sprowadza się wszelka dyskusja o estetyce. Dopiero później wyłaniają się różnice pojęć między sztuką a twórczością w aspektach: wykonawcy a kompozytor, artysta a twórca, uprawianie sztuki a tworzenie, w końcu sens, cel, kierunek działań artystycznych, subiektywizm i integracja myśli obiektywnej, artyzm, rzemiosło artystyczne oraz cały ciąg tematów z socjologii i psychologii sztuki, programy nauczania, szkolnictwo artystyczne i oczywiście temat odbiorcy SZTUKI. Estetyka Romana Ingardena połączyła w sobie wszystkie te wątki teorią przeżycia estetycznego, pozostawiając zagadnienie tworzenia w wielowarstwowej problematyce pojęciem zamiennym, zależnym w głównej mierze od dyscypliny twórczości i samego twórcy. Tworzenie według Theodora Adorna z zasady nie podpada ujęciu w systemie znaczeń pojęciowych. Natomiast Władysław Stróżewski dla procesu twórczego odsłonił jego dialektyczny charakter. Odtąd znalezienie wciąż zmieniającego się względem swoich biegunów przeciwieństw momentu dialektycznego, wpływającego na przebieg procesu twórczego, stało się wezwaniem myśli estetycznej. Tezę, którą stawiam przy okazji tak skromnego z przyczyn technicznych pokazu swoich prac, ale za to w sposób istotny ilustrującego przemyslenia, jest umiejscowienie zapisu notacji szkicowej pomiędzy tym, co może stać się obiektem sztuki albo dokonaniem twórczej wypowiedzi, pomijając fakt, że sam szkic może być ciekawy artystycznie. W szkicu dochodzi do zrealizowania się „ekwiwalencji międzyumysłowej”, jak tego doszukiwał się Maurice Merleau-Ponty. Postrzeganie rzeczywistości ujmuje artysta w zapisie słowa, dźwięku czy za pomocą kreski, barwy. Natomiast, jeśli w wyniku dialektyki, różnego jej przebiegu w zależności od znów wielu czynników, których tutaj nie sposób jest opisać, rozwija się proces tworzenia w kierunku budowania szaty artystycznej zmieniając szkic w dzieło sztuki, to w przypadku „ekwiwalencji międzyumysłowej” dochodzi w dialektyce ustalania jej momentu dostrzegającego do ujawnienia się treści o znaczeniu jeszcze nie nazwanym pojęciowo. Wówczas mamy do czynienia, jak to nazwałem, ze sztuką

tworzenia. Szkic zatem może zawierać w sobie albo notację postrzeganej rzeczywistości, albo być zapisem dostrzeżenia w ekwiwalencji zmysłowo-umysłowej o rzeczywistości postrzeganej, prowadząc do twórczej wypowiedzi. Stąd też bierze się to pogranicze w tworzeniu szkicu i jego odbioru. Sądę, że imprezy tego typu, towarzyszące festiwalowi mogą inspirująco wpłynąć na dalsze propozycje działań w tym zakresie.

Wizyta w Bibliotece Austriackiej raz jeszcze potwierdza bogaty program i ofertę placówki i jak podkreśla to pani mgr Dalia Żminkowska, świadczy też o tym pojawienie się na rynku księgarskim dwudziestu tomów serii książkowej, redagowanej wspólnie z dr. Edwardem Białkiem. W ten sposób bibliotekę wiążą kontakty z wieloma instytucjami, przede wszystkim należy wymienić Austriacki Konsulat Generalny w Krakowie, Austriacki Konsulat Honorowy we Wrocławiu, a także Instytuty: Filologii Germańskiej, Stosunków Międzynarodowych, Filologii Polskiej, jak też Nauczycielskie Kolegia Języków Obcych we Wrocławiu oraz Ośrodki Kultury Wrocławia i Dolnego Śląska.

Na zakończenie wizyty należy dodać, że wszystko to, o czym donosi ta notatka Przeglądu Uniwersyteckiego o Bibliotece Austriackiej, spoczywa na jednoosobowym kierownictwie tej placówki.

Ryszard Nałęcz-Jawecki (najary)

UCHWAŁY, STANOWISKA

STANOWISKO NR 6 / 2003 RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO Z DNIA 17 KWIETNIA 2003 R. W SPRAWIE UTWORZENIA PRACOWNICZEGO PROGRAMU EMERYTALNEGO W PUBLICZNYCH SZKOŁACH WYŻSZYCH

W oparciu o ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 60, poz. 623 ze zm.), w publicznym szkolnictwie wyższym może zostać wprowadzony w III filarze Pracowniczy Program Emerytalny (PPE) dla wszystkich pracowników powyżej 18. roku życia.

Ustawa umożliwia finansowanie przez pracodawcę składki podstawowej (do 7% wynagrodzenia), która nie jest wliczana do wynagrodzenia stanowiącego podstawę ustalenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne.

Uzasadnienie utworzenia PPE można ująć następująco:

1. Mogą oszczędzać przeciętnie zarabiający pracownicy publicznego szkolnictwa wyższego, których nie stać na oszczędzanie w Komercyjnych Towarzystwach Ubezpieczeniowych (KTU). Dotychczas w szkolnictwie wyższym bardzo niskie emerytury są pochodną niskich płac.
2. Problem niskich emerytur będzie się pogłębiał, ponieważ z dwóch filarów wysokość przyszłej emerytury ma stanowić ca 40-50% obecnej.

3. Osoby, które ukończyły 45-50 lat, nie są w stanie oszczędzać na odpowiednim poziomie, ponieważ systemy indywidualnych ubezpieczeń w ofercie KTU są kosztowne dla osób w powyższym przedziale wieku (wysokie składki).

4. Bezpieczeństwo uczestników programu jest nadzorowane przez państwo.

Obecny stan prawny w zakresie finansowania jednostek sfery budżetowej, a także zatrudnionych w niej pracowników jest uregulowany przepisami odpowiednich ustaw, mieszczących się w sferze działania finansów publicznych. Brak jest podstawy prawnej umożliwiającej pokrywanie kosztów otwarcia i prowadzenia PPE przez pracodawcę oraz finansowania przezeń składki podstawowej z otrzymanych środków budżetowych. Dokonywanie takich wpłat stanowiłoby naruszenie ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.).

W obecnej chwili krokiem wysoce pożądanym byłoby wprowadzenie rozporządzeniem ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej możliwości uwzględnienia wydatkowania części środków z funduszu socjalnego uczelni na PPE. Inwestycja w PPE jest również bardzo ważnym celem socjalnym sprzyjającym środowisku akademickiemu, dlatego też wykorzystanie – w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi – części funduszu socjalnego na cele PPE umożliwiłoby uczelni prowadzenie dalekowzrocznej polityki kadrowej. Zwracamy uwagę, że istnienie Pracowniczego Programu Emerytalnego jest jednym z ważnych czynników sprzyjających pozyskiwaniu młodej kadry.

Możliwość utworzenia i prowadzenia PPE istnieje jedynie z wypracowanych przez uczelnie środków własnych, z czego, jako jedyna uczelnia w Polsce, skorzystał Uniwersytet Śląski, który po ponad 3 latach starań, wprowadził PPE w 2002 r. Nie wszystkie jednak uczelnie wypracowują środki własne w wysokości umożliwiającej prowadzenie PPE. Najczęściej środki te przeznaczają na inne ważne cele.

Trzeba z całą mocą podkreślić, że niemały jest wkład pracowników szkolnictwa wyższego w powstanie majątku narodowego. Wkład ten wynika z procesu nauczania oraz z pracy naukowej, wykonywanej na rzecz przemysłu i rolnictwa. Jest zatem dziwne, że pracownicy szkół wyższych nie uczestniczą w zyskach z prywatyzacji tego majątku, które przyznawane są *ad hoc* różnym grupom pracowniczym. Nie są również w tym uczestnictwie przewidywani.

Stąd – nie jest realizowana konstytucyjna zasada równego traktowania obywateli wobec prawa. Utworzenie Pracowniczego Programu Emerytalnego w publicznych szkołach wyższych byłoby skromną formą rekompensaty dla tej grupy pracowniczej.

Podsumowując, także obecny stan legislacyjny oznacza naruszenie konstytucyjnej zasady równości ubezpieczonych obywateli wobec prawa w związku z pozbawieniem grupy pracowników publicznego szkolnictwa wyższego korzystania z dodatkowego zabezpieczenia emerytalnego.

Jest rzeczą niezmiernie ważną, aby możliwość powszechnego wprowadzenia PPE w publicznych szkołach wyższych znalazła gwarancje w odpowiednich zapisach stosownych aktów prawnych, w tym także w przygotowywanej nowej ustawie „prawo o szkolnictwie wyższym”.

*Przewodniczący Rady Głównej
Jerzy Błażejowski*

**UCHWAŁA NR 113
KONFERENCJI REKTORÓW
UNIWERSYTETÓW POLSKICH
Z DNIA 24 MAJA 2003 ROKU
W SPRAWIE PLAGIATÓW PRAC NAUKOWYCH
ORAZ SPRZEDAŻY PRAC DYPLOMOWYCH**

Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich wyraża poważne zaniepokojenie rozszerzeniem się plagii sprzeda-

nia prac magisterskich i licencjackich, a także pojawianiem się sporadycznych, ale bardzo groźnych dla uczelni, przypadków plagiatów popełnianych przez pracowników naukowych.

Konferencja zaleca:

1. – w przypadku popełnienia plagiatu przez pracownika uczelni powinny być niezwłocznie podjęte kroki prowadzące do zwolnienia go z pracy w uczelni, a o fakcie dowiedzionego plagiatu powinni być poinformowani rektorzy wszystkich uczelni wyższych w Polsce;
2. – jeśli plagiat stanowił podstawę uzyskania stopnia bądź tytułu licencjata, magistra, doktora, doktora habilitowanego lub profesora, powinny zostać niezwłocznie wszczęte procedury prowadzące do odebrania autorowi plagiatu nieuczciwie uzyskanego tytułu lub stopnia.

Uczelnie powinny wprowadzić w życie procedury utrudniające zakup prac licencjackich i magisterskich i ułatwiające wykrywanie popełnionych nadużyć.

Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich zaleca także, aby:

- wszyscy dyplomanci podpisali oświadczenie stwierdzające, że praca dyplomowa została wykonana samodzielnie;
- prace licencjackie, magisterskie, doktorskie i habilitacyjne były przedstawione również w postaci elektronicznej, pozwalającej na ich automatyczną weryfikację pod kątem możliwych powtórzeń o charakterze plagiatu. Wersje elektroniczne prac w jednolitym standardzie powinny być dostępne dla upoważnionych osób ze wszystkich uczelni;
- udowodnienie napisania i sprzedania pracy magisterskiej lub licencjackiej przez pracownika uczelni lub doktoranta stanowiło podstawę do usunięcia pracownika lub doktoranta z uczelni. O fakcie wykrycia i ukarania sprawcy powinno być powiadomione całe środowisko akademickie.

*Przewodniczący
Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich
Prof. dr hab. Marian Harasimiuk*

**PUBLIKACJE
UNIWERSYTETU
ROKU**

**WYDAWNICTWA
WROCŁAWSKIEGO
2003**

LITERATUROZNAWSTWO

HONSA NORBERT (HRSZ.), **Literatur und Kultur im Querschnitt**, Seria Germanica Wratislaviensia 125, 2003, AUW No 2468, s. 208, B 5, ISBN 83-229-2336-8, cena kat. 25 zł

PASZKIEWICZ ANNA I KUSIAK-SKOTNICKA LUCJA (RED.), **Wielkie tematy kultury w literaturach słowiańskich 4**, Seria Slavica Wratislaviensia CXXII, 2003, AUW No 2505, s. 330, B 5, ISBN 83-229-2367-8, cena kat. 30 zł

JĘZYKOZNAWSTWO

BORKOWSKI IGOR, **Świt wolnego słowa. Język propagandy politycznej 1981-1995**, 2003, AUW No 2483, s. 196, A 5, ISBN 83-229-2357-0, cena kat. 20 zł

KULTUROZNAWSTWO

GOLĄB MACIEJ, **Spór o granice poznania dzieła muzycznego**, Monografie FNP, 2003, s. 266, A 5, oprawa twarda, ISBN 83-229-2400-3, cena kat. 17,50 zł

HISTORIA

SUDER WIESŁAW, *Census populi. Demografia starożytnego Rzymu*, 2003, AUW No 2467, Seria Historia CLX, s. 300, B 5, ISBN 83-229-2358-9, cena kat. 30 zł

ROSIK STANISŁAW I WISZEWSKI PRZEMYSŁAW (RED.), *Imago narrat. Obraz jako komunikat w społeczeństwach europejskich*, AUW No 2478, Seria Historia CLXI, s. 406, B 5, ISBN 83-229-2373-2, cena kat. 35 zł

FILOZOFIA, LOGIKA

CZARNOCKA MAŁGORZATA, *Podmiot poznania a nauka*, Monografie FNP, 2003, s. 360, A 5, oprawa twarda, ISBN 83-229-2319-8, cena kat. 25 zł

MAERK MAGDZIAK (RED.), *Logika tom 22*, 2002, AUW No 2466, s. 71, B 5, oprawa miękka, ISBN 83-229-2290-6, cena kat. 15 zł

PRAWO

SANTERA WALERIAN (RED.), *Sąd Najwyższy wobec prawa i praktyki Unii Europejskiej*, 2003, AUW No 2477, s. 152, A 5, ISBN 83-229-2344-9, cena kat. 15 zł

JABŁOŃSKI MARIUSZ, JAROSZ-ŻUKOWSKA SYLWIA, *Prawo konstytucyjne w formie pytań i odpowiedzi*, Seria Podręczniki Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, 2003, AUW No 2510, s. 693, B 5, ISBN 83-229-2370-8, cena kat. 38 zł

HELIOS JOANNA (RED.), *Z zagadnień teorii i filozofii prawa. Autonomia prawa ze stanowiska teorii i filozofii prawa*, 2003, AUW No 2509, s. 206, B 5, ISBN 83-229-2372-4, cena kat. 20 zł

NAUKI POLITYCZNE

GELLES KATARZYNA, *Trzecia Rzesza w ujęciu raportów Socjaldemokratycznej Partii Niemiec (Sopade)*, 2003,

AUW No 2471, s. 234, B 5, ISBN 83-229-2347-3, cena kat. 22 zł

STADMÜLLER ELŻBIETA, *Pożegnanie z nieufnością? Rozszerzenie NATO i UE a stosunki polsko-rosyjskie w kontekście bezpieczeństwa europejskiego*, 2003, AUW No 2494, s. 242, A 5, ISBN 83-229-2361-9, cena kat. 20 zł

MATEMATYKA

URBANIK KAZIMIERZ (RED.), *Probability and Mathematical Statistics*, vol. 22, fasc. 2, 2002, AUW No 2470, s. 201-459, B 5, oprawa miękka, ISSN 0208-4147, cena kat. 60 zł

W NAJBLIŻSZYM CZASIE UKAŻĄ SIĘ...

TOMASZ MALYSZEK, *Ästhetik des Schmerzes. Literarisierung des Unbewußten im Schmerz von Moses Mendelssohn bis Carl Gustav Jung...*

JERZY LUKIERSKI, HELMUT RECHENBERG (RED.), *Physics and Mathematics at Wrocław University...*

Niderlandyzm na Śląsku i w krajach ościennych...

LESZEK BOGUNIA (RED.), *Nowa kodyfikacja prawa karnego. Tom XIII...*

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

Siedziba:
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 9/13
tel.: (71) 375-29-91, 375-28-09
tel./faks: (71) 375-27-35
e-mail: biuro@uwur.com.pl

Dział Handlowy:
tel.: 341 12 41
tel./faks: 341 14 98
e-mail: marketing@uwur.com.pl

OGŁOSZENIA

UNIVERSITY OF WROCLAW INTERDISCIPLINARY STUDIES IN ENGLISH

THREE AREAS:

HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
NATURAL SCIENCES
MATERIAL TECHNOLOGY

Application until September 15, 2003
Courses start in February 2004

Further information and application form:
<http://www.interstudies.uni.wroc.pl>

Contact:

Urszula Broda
International Relations Office
University of Wrocław
pl. Uniwersytecki 1
50-137 Wrocław
e-mail: ulbr@adm.uni.wroc.pl

REKRUTACJE NA STUDIA

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
OGŁASZA NABÓR NA

INTERDYSCYPLINARNE
POLICENCJACKIE
STUDIA MAGISTERSKIE

FILOZOFIA – KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Rozmowa kwalifikacyjna
tryb stacjonarny: **15.07.2003**
tryb zaoczny: **24.09.2003**

tel. (71) 375 52 23
e-mail: instfil@uni.wroc.pl
www.filozofia.uni.wroc.pl

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI OGŁASZA REKRUTACJĘ NA ROK AKADEMICKI 2003/2004

**NA 4-LETNIE STACJONARNE
 STUDIA DOKTORANCKIE**

W ZAKRESIE:

1. bibliologii, językoznawstwa i literaturoznawstwa
2. nauk o polityce, filozofii i socjologii
3. nauk historycznych
4. pedagogiki
5. nauk prawnych
6. biologii molekularnej
7. biologii rozwoju
8. biologii środowiskowej
9. geografii
10. geologii
11. astronomii
12. fizyki
13. matematyki
14. chemii
15. informatyki

**ORAZ NA 4-LETNIE ZAOCZNE STUDIA
 DOKTORANCKIE**

1. geologii
2. nauk prawnych

Na studia przyjmowani będą kandydaci, którzy posiadają tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera, lekarza lub inny równorzędny, mają średnią ze studiów nie mniejszą niż 4,0 albo posiadają co najmniej dwuletni staż pracy zawodowej lub roczny staż pracy naukowej z dziedziny odpowiadającej kierunkowi studiów.

Przyjęcie na studia odbędzie się na podstawie wyniku egzaminu kwalifikacyjnego.

Dokumenty niezbędne przy przyjęciu na studia doktoranckie: podanie z wnioskiem o przyznanie stypendium, odpis dyplomu ukończenia szkoły wyższej, kwestionariusz osobowy, opinia opiekuna naukowego, zaświadczenie o średniej ze studiów (min. 4,0) lub opinia z zakładu pracy, 3 zdjęcia legitymacyjne, dowód uiszczenia opłaty administracyjnej w wysokości 75 zł (wpłat można dokonywać w kasach Uniwersytetu Wrocławskiego lub na konto BZ WBK S.A. IV O/Wrocław 71 1090 2503 0000 0006 3000 0004) oraz na niektórych kierunkach dodatkowe dokumenty określone w szczegółowych zasadach rekrutacji.

Dokumenty będą przyjmowane do:

- 26 maja 2003 r. na **matematykę**
- 12 czerwca 2003 r. na **informatykę** (I termin)
- 18 czerwca 2003 r. na **nauki historyczne i nauki prawne**
- 27 czerwca 2003 r. na **chemię**
- 22 sierpnia 2003 r. na **bibliologię, językoznawstwo i literaturoznawstwo, geologię**
- 29 sierpnia 2003 r. na nauki o **polityce, filozofię i socjologię, geografii, astronomię**
- 5 września 2003 r. na **biologię molekularną, biologię rozwoju, biologię środowiskową, fizykę**
- 12 września 2003 r. na **pedagogikę, informatykę** (II termin – w przypadku niewypełnienia limitu miejsc).

Zgłoszenia przyjmuje i szczegółowych informacji udziela
 Dział Badań Naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego,
 Wrocław, pl. Uniwersytecki 1, pok. 110,
 tel. 375-22-41, 375-22-65,
 adres internetowy: www.dbn.uni.wroc.pl

ODESZLI NA ZAWSZE

**Prof. dr hab.
 JÓZEF SZCZEPANIEC
 (11 III 1928 – 18 V 2003)**

Urodzony 11 marca 1928 w Trzcińcu. Emerytowany profesor Wydziału Filologicznego, wybitny znawca epoki Oświecenia, historyk książki, prasy, drukarstwa polskiego, autor licznych cennych prac źródłowych, współtwórca fundamentalnego dzieła *Drukarze dawnej Polski*.

Ukończył studia polonistyczne na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego jako uczeń prof. Tadeusza Mikulskiego. W latach 1950-1990 pracował w Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich; był kierownikiem Działu Starych Druków (1959-1970), a w latach 1970-1981 wicedyrektorem do spraw naukowych.

Od 1960 roku współpracował z Instytutem Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie wykładał historię książki i prowadził seminaria magisterskie, a w latach 1988-1999 był etatowym pracownikiem, długoletnim kierownikiem Zakładu Teorii i Historii Książki.

Członek Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym. Prezes Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego (1989-1994).

W zmarłym tracimy wybitnego uczonego, o wielkiej pasji i dociekliwości badawczej, skrupulatnego historyka trudnej epoki polskich dziejów, życzliwego Kolegę i Przyjaciela, wzorowego nauczyciela akademickiego, który uczył naukowej rzetelności i wpajał swoim studentom szacunek dla faktów. Jego odejście jest niepowetowaną stratą dla polskiej nauki, kolegów i przyjaciół. Pogrzb odbył się 22 maja 2003 na cmentarzu Osobowickim. Władze rektorskie reprezentowała prorektor prof. Krystyna Gabryjelska.

**PRZEGLĄD
 UNIWERSYTECKI**

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Redaktor: KAZIMIERA DĄBROWSKA, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław, tel. 375-22-12, fax: 344-34-21

PU w internecie: <http://www.uni.wroc.pl/STRONAPOL.HTM>

Przygotowanie do druku i druk: KORAB, tel. 371-80-00